

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validad legala.

Lescha federala davart l'agricultura (Lescha d'agricultura, LAgr)

dals 29 d'avrigl 1998 (versiun dal 1. da schaner 2022)

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, sa basond sin ils artitgels 45, 46 alinea 1, 102–104, 120, 123 e 147 da la Constituziun federala^{1,2} sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 26 da zercladur 1996³, concluda:

1. titel Principis generalis

Art. 1 Intent

La Confederaziun procura che l'agricultura prestia – tras ina producziun persistenta ed orientada al martgà – ina contribuziun essenziala per:

- a. proveder en moda segira la populaziun;
- b. mantegnair la basa da viver natirala;
- c. tgirar la cuntrada cultivada;
- d. urbanisar decentralmain il pajais;
- e.⁴ garantir il bain dals animals.

Art. 2 Mesiras da la Confederaziun

¹ La Confederaziun prenda particularmain las suandantas mesiras:

- a. stgaffir cundiziuns generalas favuraivlas a la producziun ed a la vendita da products agriculs;

AS 1998 3033

¹ SR 101

² Versiun tenor la cifra II 6 da l'aggiunta da la Lescha da victualias dals 20 da zer. 2014, en vigur dapi il 1. da matg 2017 (AS 2017 249; BB1 2011 5571).

³ BB1 1996 IV 1

⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

- b.⁵ indemnisar cun pajaments directs las prestaziuns d'utilitad publica furnidas dals manaschis agriculs che cultiveschan il terren;
- bbis.⁶ sustegnair l'utilisaziun persistenta da las resursas natiralas e promover ina producziun favuraivla als animals ed al clima;
- c. procurar per in svilup socialmain supportabel en l'agricultura;
- d. sustegnair meglieraziuns da structura;
- e.⁷ promover la perscrutaziun e la cussegliaziun agricula sco er l'allevament da plantas e d'animals;
- f. reglamentar la protecziun da las plantas e l'utilisaziun dals meds da producziun⁸.

² Las mesiras da la Confederaziun premettan in agid a sazez raschunavel. Ellas vegnan coordinadas cun ils instruments da la politica regiunala.

³ Ellas sustegnan l'orientaziun da l'agricultura e da l'economia alimentara vers ina strategia da qualidad cuminaivla.⁹

⁴ Ellas resguardan, s'orientond al princip da la suveranità alimentara, ils basegns dals consuments da products indigens variads, persistentes e d'auta qualitat.¹⁰

⁵ Ellas na dastgan betg consistier da mesiras da sustegn ch'èn ablas da far ina distorsion da concurrenza a disfavur dal mastergn e da l'industria. Las proceduras sa drizzan tenor l'artitgel 89a. Il Cussegl federal regla ils detagls.¹¹

Art. 3 Noziun e champ d'applicaziun

¹ L'agricultura cumpiglia:

- a. la producziun da products utilisabels tras la cultivaziun da plantas e tras la tratga d'animals da niz;
- b. la preparaziun, il magasinar e la vendita da products correspondentes en las interpresas da producziun;
- c. la cultivaziun da surfatschas natiralas.

⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

⁸ Expressiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234). Questa midada è resguardada en l'entir decret.

⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

¹⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

¹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

¹bis Per activitads agriculas valan las mesiras dal 5. e dal 6. titel. Ellas premettan in'activitad sin la basa da l'alinea 1 literas a–c.¹²

² Per l'orticultura productiva valan las mesiras en il 1. chapitel dal 2. titel sco er quellas dal 5. fin il 7. titel.¹³

³ Per la pestga professionala e per la piscicultura valan las mesiras en il 1. chapitel dal 2. titel, en il 5. titel ed en il 2. chapitel dal 7. titel.

⁴ Per l'apicultura valan las mesiras en il 1. chapitel dal 2. titel, en il 6. titel ed en 2. chapitel dal 7. titel.¹⁴

Art. 4 Cundiziuns da produczion e da vita difficilas

¹ Las cundiziuns da produczion e da vita difficilas, cunzunt en il territori da muntogna e da collinas, ston vegnir resguardadas adequatamain cun applitgar questa lescha.

² A norma da las difficultads sutdivida l'Uffizi federal d'agricultura (UFAG) en zonas la surfatscha utilisada da l'agricultura e maina per quest intent in cataster da produczion.¹⁵

³ Il Cussegl federal fixescha ils criteris da determinaziun da las zonas.

Art. 5 Entradas

¹ Las mesiras previsas en questa lescha vulan cuntanscher ch'ils manaschis che adempleschan ils criteris da la persistenza e ch'èn effizients economicamain possian obtegnair – en la media da plirs onns – entradas ch'èn cumparegliablas cun quellas da l'ulteriura populaziun cun activitad da gudogn da la medema region.

² Sche las entradas sa sbassan considerablament sut il nivel da referenza, prenda il Cussegl federal mesiras a temp limità per meglierar la situaziun.

³ I ston vegnir resguardadas las autras branschas economicas, la situaziun economica da la populaziun che n'è betg activa en l'agricultura sco er da la situaziun finanziaria da la Confederaziun.

Art. 6 Limita d'expensas

Ils meds finanziaus destinads als secturs d'incumbensa principals vegnan permiss per maximalmain 4 onns cun in conclus federal simpel, e quai sa basond sin ina missiva dal Cussegl federal. Las limitas d'expensas correspondentas vegnan concludidas a medem temp.

¹² Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

2. titel Cundiziuns generalas per la producziun e per la vendita

Art. 7 Princip

¹ La Confederaziun fixescha las cundiziuns generalas da la producziun e da la vendita dals products agriculs uschia che l'agricultura po producir en moda persistenta e favuraivla sco er obtegnair in retgav uschè aut sco pussaivel da la vendita dals products.

² Ella resguarda las pretensiuns da la segirezza da products, da la protecziun dals consuments e dal provediment dal pajais.¹⁶

1. chapitel Disposiziuns economicas generalas

1. secziun Qualitad, promoziun da la vendita e distgargia dal martgà

Art. 8 Agid a sasez

¹ La promoziun da la qualitad e da la vendita sco er l'adattaziun da la producziun e da la purschida a las pretensiuns dal martgà èn chaussa da las organisaziuns dals producents u da las branschas respectivas.

^{1bis} Las organisaziuns da branscha pon elavurar contracts da standard.¹⁷

² Sco organisaziun da branscha vala la reuniun da producents d'in singul product u da gruppas da products cun ils elavuratur ed eventualmain cun ils commerziants.

Art. 8a¹⁸ Pretschs directivs

¹ Las organisaziuns dals producents d'in singul product u da gruppas da products ubain da branschas correspudentas pon publicitar, sin plaun naziunal u regiunal, pretschs directivs, als quals ils furniturs ed ils acquistaders èn sa cunvegnids.

² Ils pretschs directivs ston vegnir fixads en moda differenziada tenor nivels da qualitad.

³ La singula interpresa na po betg vegnir sfurzada d'observar ils pretschs directivs.

⁴ Per pretschs da consum na dastgan betg vegnir fixads pretschs directivs.

¹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

¹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

Art. 9¹⁹ Sustegn da mesiras per gidar sasez

¹ Sche las mesiras per gidar sasez tenor l'artitgel 8 alinea 1 vegnan periclitadas tras interpresas che na sa participeschan betg a las mesiras concludidas en moda collectiva, po il Cussegl federal decretar prescripziuns, sche l'organisaziun:²⁰

- a. è represchentativa;
- b. n'è betg activa en la producziun, en l'elavuraziun ed en la vendita;
- c. ha concludì las mesiras per gidar sasez cun ina gronda maioritad.

² Il Cussegl federal po obligar betg commembers d'ina organisaziun da pajar contribuziuns per finanziair las mesiras per gidar sasez tenor l'artitgel 8 alinea 1, sche las cundiziuns tenor l'alinea 1 èn ademplitadas e sche l'organisaziun incassescha da ses commembers contribuziuns per finanziair las mesiras per gidar sasez. Las contribuziuns na dastgan betg servir a finanziair l'administraziun da l'organisaziun.²¹

³ Pertutgant l'adattaziun da la producziun e da la purschida a las pretensiuns dal martgà po il Cussegl federal decretar exclusivamain prescripziuns per cumbatter cunter svilups extraordinaris che na vegnan betg chaschunads da problems da structura.²²

⁴ Ils products da la commercialisaziun directa na dastgan betg vegnir suttaless a las prescripziuns tenor l'alinea 1, ed ils commerziants directs na dastgan betg vegnir suttaless a l'obligaziun da pajar ina contribuziun tenor l'alinea 2 per las quantitads vendidas da la commercialisaziun directa.

Art. 10²³ Prescripziuns da qualitat

Il Cussegl federal po decretar prescripziuns da qualitat e reglar las metodas da producziun da products agriculs e da quels resultads da lur elavuraziun, sche quai è necessari per lur export u per l'observanza d'obligaziuns internaziunalas da la Svizra u da normas internaziunalas ch'èn d'ina impurtanza essenziala per l'agricultura svizra.

Art. 11²⁴ Meglieraziun da la qualitat e da la persistenza

¹ La Confederaziun sustegna mesiras cuminaivlas da producents, d'elavuratur u da commerziants, che gidan a meglierar u a garantir la qualitat e la persistenza da products agriculs, da products agriculs elavurads e da process.

¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²¹ Integrà la segunda frasa tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

² Las mesiras ston:

- a. promover l'innovaziun u la collavuraziun per lung da la chadaina da valor agiuntada;
- b. prevar la participaziun dals producents ed en emprima lingia als servir.

³ Sustegnids pon vegnir particularmain:

- a. il scleriment preliminar;
- b. la fasa iniciala da l'applicaziun da la mesira;
- c. la participaziun dals producents a programs che servan a meglierar la qualitad e la persistenza.

⁴ Il Cussegl federal fixescha las premissas per il sustegn.

Art. 12 Promoziun da la vendita

¹ La Confederaziun po sustegnair cun contribuziuns mesiras naziunalas u regionalas dals producents, dals elavuratur u dals commerziants per promover la vendita da products agriculs svizzers en Svizra ed a l'exteriur.²⁵

² Per quest intent po ella er sustegnair la communicaziun che sa referescha a las prestaziuns d'utilitad publica furnidas da l'agricultura.²⁶

³ Ella po procurar per la coordinaziun da las mesiras sustegnidas en Svizra ed a l'exteriur e fixar particularmain in'apparientscha cuminaivla.²⁷

⁴ Il Cussegl federal fixescha ils criteris per reparter ils meds finanzials.

Art. 13 Distgargia dal martgà

¹ Per evitar collaps dals pretschs tar products agriculs po la Confederaziun sa participar – en cas da svilups extraordinaris – als custs da mesiras a temp limità che servan a dar distgargia al martgà. Per reducir ils surplis che resultan da las structurazions na paja ella betg contribuziuns.

² Las contribuziuns da la Confederaziun premettan per regla prestaziuns adequatas dals chantuns u da las organisaziuns interessadas.

²⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

²⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

²⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

2. secziun Designaziun

Art. 14 En general

¹ En l'interess da la vardaivladad e per promover la qualidad e la vendita po il Cussegl federal decretar prescripziuns davart la designaziun da products agriculs e da products agriculs elavurads, che:

- a. vegnan producids tenor proceduras determinadas;
- b. demussan autras qualitats specificas;
- c. derivan dal territori da muntogna;
- d. sa distinguan pervia da lur origin;
- e.²⁸ vegnan producids cun desister da proceduras determinadas u na demussan betg qualitats specificas;
- f.²⁹ vegnan producids tenor criteris spezials dal svilup persistent.

² La designaziun da quests products tenor questas prescripziuns è voluntara.

³ Resalvadas restan las disposiziuns da la legislaziun davart la tecnica genetica e davart victualias.³⁰

⁴ Il Cussegl federal po definir segns uffizials per la designaziun tenor quest artitgel e tenor l'artitgel 63 alinea 1 literas a e b. El po declerar lur diever sco obligatoric.³¹

⁵ Il diever da quests simbols è obligatoric en campagnas per promover la vendita che cuntengan mesiras tenor l'artitgel 12.³²

Art. 15 Metodas da producziun, qualitats specificas da products

¹ Il Cussegl federal regla:

- a. las pretensiuns, a las qualas ston satisfacer ils products e las metodas da producziun, particularmain quellas ecologicas;
- b. la controlla.

² Ils products dastgan vegnir designads sco resultads da l'agricultura biologica mo, sche las reglas da l'agricultura biologica vegnan applitgadas per l'entir manaschi. Il Cussegl federal po conceder excepziuns particularmain per manaschis cun culturas

²⁸ Integrà tras la cifra 8 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBI 2000 2391).

²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

³⁰ Versiun tenor la cifra 8 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBI 2000 2391).

³¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

³² Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

permanentas, sche l'integritad da la producziun biologica e sia controllabilitad na vegnan betg pregiuditgadas tras quai.³³

³ Il Cussegl federal po renconuscher directivas d'organisaziuns privatas, sch'ellas cuntengnan las pretensiuns tenor l'alinea 1 litera a.

⁴ Il Cussegl federal po renconuscher las designaziuns per products esters, sch'ellas sa basan sin pretensiuns equivalentas.

Art. 16 Denominaziun d'origin, indicaziuns geograficas³⁴

¹ Il Cussegl federal creescha in register per denominaziuns d'origin e per indicaziuns geograficas.

² El regla en spezial:

- a. il dretg da s'inscriver;
- b. las premissas per la registraziun, particularmain las pretensiuns dal carnet d'obligaziuns;
- c. las proceduras da registraziun e da protesta;
- d. la controlla.

^{2bis} En il register pon vegnir inscrites denominaziuns d'origin ed indicaziuns geograficas svizras ed estras.³⁵

³ Denominaziuns d'origin u indicaziuns geograficas inscrites na pon betg daventar denominaziuns genericas. Denominaziuns genericas na dastgan betg vegnir inscrites sco denominaziuns d'origin u indicaziuns geograficas.

⁴ Sch'in num d'in chantun u d'in lieu vegn duvrà en ina denominaziun d'origin u en ina indicaziun geografica, stoi vegnir garantì che la registraziun correspunda ad in'eventuala regulaziun chantunala.

⁵ Denominaziuns d'origin ed indicaziuns geograficas inscrites na dastgan betg vegnir registradas sco marca per products, sch'in causal da l'alinea 7 è etablì.³⁶

^{5bis} Sch'ina marca, che cuntegna ina denominaziun d'origin u ina indicaziun geografica ch'è identica cun ina denominaziun d'origin u cun ina indicaziun geografica annunziata u ch'è sumeglianta a tala, vegn depositada per rauba identica u cumparegliabla, vegn sistida la procedura d'examinaziun da la marca, fin che la decisiun legalmain valaivla davart la dumonda d'inscriver la denominaziun d'origin u ina indicaziun geografica è avant maun.³⁷

³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

³⁴ Concerna mo il text tudestg.

³⁵ Integrà tras la cifra 7 da l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2015 3631; BBl 2009 8533).

³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

³⁷ Integrà tras la cifra 7 da l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2015 3631; BBl 2009 8533).

⁶ Tgi che dovra ils numns d'ina denominaziun d'origin u d'ina indicaziun geografica inscrida per ils medems u per sumegliants products agriculs ubain per products agriculs elavurads sto ademplier il carnet d'obligaziuns tenor l'alineia 2 litera b. Questa obligaziun na vala betg per il diever da marcas ch'èn identicas u sumegliantas ad ina denominaziun d'origin u ad ina indicaziun geografica inscrida en il register e ch'è vegnida depositada u inscrida da buna fai u acquistada tras in diever da buna fai:

- a. avant il 1. da schaner 1996; u
- b. avant che la denominaziun d'origin u l'indicaziun geografica inscrida è vegnida protegida tenor questa lescha u sin fundament d'ina outra basa legala, sch'en la Lescha dals 28 d'avust 1992³⁸ davart la protecziun da las marcas i n'èn betg avant maun motivs per la nullitad u per la scadenza da la marca.³⁹

^{6bis} Cun giuditgar, sch'il diever d'ina marca acquistada da buna fai tenor l'alineia 6 è confirmata al dretg, stoi vegnir resguardà en spezial, sch'igl exista in privel d'engion u ina contravenziun cunter la concorrenza loiala.⁴⁰

⁷ Denominaziuns d'origin ed indicaziuns geograficas inscridas èn en spezial protegidas cunter:

- a. mintga diever commercial per auters products che profitan da la reputaziun da denominaziuns protegidas;
- b. mintga appropriaziun, falsificaziun u imitaziun.

Art. 16a⁴¹ Indicaziuns a qualitäts u metodas da produenziun

¹ Products agriculs e products agriculs elavurads dastgan vegnir munids cun indicaziuns da qualitäts u da metodas da produenziun, las qualas resultan da prescripziuns (produenziun che tegna quint da l'ambient, cumprova da prestaziun ecologica u tegnida d'animals che resguarda ils basegns da las spezias) u cun ina indicaziun a questas prescripziuns.

² Las indicaziuns ston correspunder en spezial a las prescripziuns davart la protecziun cunter engion en il sector dal dretg da virtualias.

Art. 16b⁴² Defensiun da las denominaziuns d'origin e da las indicaziuns geograficas sin plaun internaziunal

¹ La Confederaziun sustegna organisaziuns da bransch, da producents u d'elavuratur a defender las denominaziuns d'origin e las indicaziuns geograficas svizras sin plaun internaziunal.

³⁸ SR 232.11

³⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

⁴⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

⁴¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 24 da mars 2006, en vigur dapi il 1. d'oct. 2006 (AS 2006 3861; BBI 2004 7069 7083).

⁴² Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

² Ella po surpigliar ina part dals custs da procedura che resultan a las represchen-
tanzas svizras a l'exteriur sin dumonda d'organisaziuns da branscha, da producents u
d'elavuradors da defender las denominaziuns d'origin e las indicaziuns geograficas.

3. secziun Import

Art. 17 Dazis d'import

Cun fixar ils dazis d'import ston vegnir resguardadas la situaziun da provediment en
Svizra e las pussaivladads da vendita per products indigens sumegliants.

Art. 18 Mesiras per products da metodos da produenziun scumandadas

¹ Sut la premissa che obligaziuns internaziunalas na vegnian betg violadas, decre-
tescha il Cussegl federal prescripziuns davart la decleraziun per products ch'èn
vegnids producids cun metodos ch'èn scumandadas en Svizra; el augmenta ils dazis
d'import u scumonda l'import da quests products.⁴³

² Sco scumandadas en il senn da l'alinea 1 valan metodos da produenziun che n'èn
betg admissiblas pervia da la proteenziun:

- a. da la vita u da la sanadad da persunas, d'animals u da plantas; u
- b. da l'ambient.

Art. 19 Tariffas da dazi

La cumpetenzza e las proceduras per fixar las tariffas da dazi sa drizzan tenor la
legislaziun da duana, sche questa lescha na dispona betg autramain.

Art. 19^{a44} Destinaziun fixa dals retgavs da dazi

¹ Ils retgavs dals dazis d'import sin products agriculs e sin victualias èn liads ad in
intent specific per ils onns 2009–2016; els vegnan duvrads per financiar las mesiras
d'accompagnament che stattan en connex cun la realisaziun d'ina cunvegna da libra
circulaziun agroalimentara cun l'Uniun europeica u d'ina cunvegna cun l'Organisa-
ziun mundiala da commerzi.

² Finanziadas ston vegnir cunzunt mesiras d'accompagnament a favur da l'agricultura.

³ Sche las tractativas na vegnan betg terminadas, annullescha il Cussegl federal la
destinaziun fixa e dat liber ils meds finansials.

⁴ Sche las mesiras d'accompagnament dovran damain meds finansials che quai ch'i
resultan da la destinaziun fixa, po il Cussegl federal reducir l'import da la destina-
ziun fixa.

⁴³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004
(AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

⁴⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2011
(AS 2010 5851; BB1 2009 1335).

Art. 20 Pretschs minimals

¹ Per singuls products po il Cussegl federal fixar in pretsch minimal. L'artitgel 17 vala tenor il senn.

² Il pretsch minimal correspunda al pretsch d'import giavischà che consista dal pretsch franco cunfin svizzer e dal dazi sco er da las taxas da medem effect.⁴⁵ Il Cussegl federal fixescha, co ch'ìl pretsch franco cunfin svizzer, betg taxà, vegn erui.⁴⁶

³ Il Cussegl federal po fixar il pretsch minimal per ina gruppa da products. Il Departament federal d'economia, furnaziun e retschertga (DEFR)⁴⁷ fixescha la valur directiva d'import che vala per ils singuls products.

⁴ Il DEFR fixescha quant fitg che la summa da la tariffa da dazi e dal pretsch franco cunfin svizzer, betg taxà, dastga divergiar dal pretsch minimal senza che la tariffa da dazi stoppia vegnir adattada (dimensiun).⁴⁸

⁵ Il UFAG⁴⁹ fixescha la tariffa da dazi per products cun in pretsch minimal uschia, ch'ìl pretsch d'import sa chatta entaifer la dimensiun.

⁶ Sche la vendita da products indigens sumegliants na vegn betg pregiuditgada, po il DEFR fixar la tariffa da dazi pli bass che quai ch'ìgl è previs en l'alineia 5.

⁷ Las tariffas da dazi na dastgan betg cuntegnair elements per proteger l'industria.⁵⁰

Art. 21 Contingents da duana

¹ Ils contingents da duana per products agriculs èn fixads en l'aggiunta 2 da la Lescha dals 9 d'october 1986⁵¹ davart las tariffas da dazi (tariffa generala).

² Il Cussegl federal po midar ils contingents da duana ed eventualmain lur sutdivisiun temporal en il rom da la tariffa generala.

³ Per fixar e per midar contingents da duana ed eventualmain lur sutdivisiun temporal vala l'artitgel 17 tenor il senn.

⁴ Sche las relaziuns dal martgà pretendan adattaziuns frequentas, po il Cussegl federal delegar la cumpetenzza da midar ils contingents da duana sco er lur sutdivisiun temporal al DEFR u a servetschs suttamess a quel.

⁴⁵ Versiun tenor la cifra III da la LF dals 24 da mars 2000 davart l'aboliziun da la LF davart il graun, en vigor dapi il 1. da fan. 2001 (AS **2001** 1539; BBI **1999** 9261).

⁴⁶ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigor dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 6095; BBI **2006** 6337).

⁴⁷ Expressiun tenor la cifra I 28 da l'O dals 15 da zer. 2012 (nova structuraziun dals departaments), en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 3655). Questa midada è resguardada en l'entir decret.

⁴⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigor dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 6095; BBI **2006** 6337).

⁴⁹ Expressiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBI **2012** 2075). Questa adattaziun è vegnida fatga en tut il text.

⁵⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigor dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 6095; BBI **2006** 6337).

⁵¹ SR **632.10**

⁵ Per contingents da duana supplementars tenor l'artitgel 4 alinea 3 litera c da la Lescha dals 9 d'october 1986 davart las tariffas da dazi valan las prescripziuns da questa lescha tenor il senn.

Art. 22 Sutdivisiun da contingents da duana

¹ Ils contingents da duana duain vegnir sutdividids en cundiziuns da concurrenza.

² L'autorità cumpetenta sutdivida ils contingents da duana particularmain tenor las suandantas proceduras e tenor ils suandants criteris:

- a. tras ingiant;
- b. a norma da la prestaziun svizra;
- c. sin fundament da la quantitat dumandada;
- d. correspudentamain a la successiun da l'entrada da las dumondas da permissiun;
- e.⁵² correspudentamain a la successiun da la taxaziun;
- f. a norma da las quantitads importadas fin ussa tras ils petents.

³ Sco prestaziun svizra en il senn da l'alinea 2 litera b vala particularmain la surpigliada da products indigens sumegliants ch'èn d'ina qualitat usitada.

⁴ Per evitar abus po il Cussegl federal excluder importaders dal dretg da contingents da duana.

⁵ Il Cussegl federal po delegar al DEFR la cumpetenza da fixar criteris per sutdivider ils contingents da duana.

⁶ L'attribuziun dals contingents da duana vegn publicgada.

Art. 23 Prestaziun cumpensatorica, taxa da cumpensaziun

¹ Sche l'attribuziun d'in contingent da duana dependa d'ina prestaziun svizra (art. 22 al. 2 lit. b), po il Cussegl federal fixar ina prestaziun cumpensatorica u ina taxa da cumpensaziun adequata, sche:

- a. la prestaziun svizra n'è betg necessaria en vista a l'intent en mira; u
- b. l'importader n'è betg en cas d'ademplier la prestaziun svizra u quella reprehentass ina direzza insupportabla per el.

² La prestaziun cumpensatorica u la taxa da cumpensaziun sto vegnir fixada uschia ch'ella egualisescha ils avantatgs ch'ils importaders han pervia da la liberaziun da la prestaziun svizra.

Art. 24 Permissiun d'import, mesiras da protecziun

¹ Per survegliar statisticamain l'import po il Cussegl federal suttametter tsherts products agriculs ad ina permissiun d'import.

⁵² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

² Il DEFR è autorisà – en vista a las mesiras da protecziun ch'il Cussegl federal po decretar – da suspender la concessiun da permiss d'import fin a la decisiun dal Cussegl federal.

³ L'applicaziun da clausulas da protecziun en convegnas internaziunalas dal sector agrar sa drizza tenor l'artitgel 11 da la Lescha dals 9 d'october 1986⁵³ davart las tariffas da dazi.

⁴ L'alinea 2 na vala betg per l'applicaziun da clausulas da protecziun en convegnas internaziunalas tenor:

- a. l'artitgel 1 da la Lescha federala dals 25 da zercladur 1982⁵⁴ davart las mesiras economicas exteriuras; sco er
- b. l'artitgel 7 da la Lescha dals 9 d'october 1986 davart las tariffas da dazi.

Art. 25 Contribuziuns voluntaras

¹ Sche las branschas economicas pertutgadas pajan voluntarmain contribuziuns sin products agriculs importads per utilizar products agriculs indigens, po il Cussegl federal prescriber l'import maximalmain admissibel da questas contribuziuns per observar obligaziuns internaziunalas. El po delegar questa cumpetenzza al DEFR.

² Sche l'import maximalmain admissibel da las contribuziuns voluntaras vegn reduci sin fundament da convegnas internaziunalas, vegnan questas contribuziuns reducidas en la medema proporziun sco ils dazis. En cas motivads poi vegnir divergià da questa regla.

4. secziun ...

Art. 26⁵⁵

5. secziun Observaziun dal martgà⁵⁶

Art. 27

¹ Il Cussegl federal suttametta ils pretschs da la rauba che vegn influenzada tras mesiras federalas da la politica agrara ad in'observaziun dal martgà sin differents stgalims, da la produczion fin al consum. El regla la cooperaziun da las persunas participadas al martgà.⁵⁷

⁵³ SR 632.10

⁵⁴ SR 946.201

⁵⁵ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2010 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

⁵⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

⁵⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

² Il Cussegl federal nominescha quel servetsch che fa las enquistas necessarias e che orientescha la pubblicitad.

6. secziun⁵⁸ Tecnica genetica

Art. 27a

¹ Ils products agriculs u ils meds da produczion⁵⁹ modifitgads geneticamain dastgan vegnir producids, tratgs, importads, deliberads u mess en circulaziun mo, sch'i èn ademplidas las pretensiuns da questa lescha sco er particularmain da la legislaziun davart tecnica genetica, davart la protecziun da l'ambient, davart la protecziun dals animals e davart victualias.

² Independentamain d'eventualas ulteriuras disposiziuns, particularmain da la legislaziun davart la tecnica genetica, davart la protecziun da l'ambient e davart la protecziun dals animals po il Cussegl federal prevair in'obligaziun da dumandar ina permissiun u autras mesiras per la produczion e per la vendita da quests products u da quests meds da produczion.

7. secziun⁶⁰

Meds da produczion e bains d'investiziun agriculs protegids d'ina patenta

Art. 27b

¹ Sch'il titular d'ina patenta ha mess en circulaziun in med da produczion u in bain d'investiziun agricul en Svizra u a l'exteriur u sch'el ha dà ses consentiment per al metter en circulaziun, dastga quest med da produczion u quest bain d'investiziun agricul vegnir importà, realienà e duvrà professionalmain.

² Sco agriculs vegnan considerads bains d'investiziun destinads per gronda part per in diever en l'agricultura sco tractors, maschinas, apparats ed indrizs sco er lur cumponentas.

⁵⁸ Integrà tras la cifra 8 da l'agiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

⁵⁹ Expressiun tenor la cifra II 3 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBl 2009 5435). Questa midada è vegnida resguardada en l'entir decret.

⁶⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

2. chapitel Economia da latg**1. secziun Champ d'applicaziun⁶¹****Art. 28** ...⁶²

¹ Quest chapitel vala per il latg-vatga.

² Il Cussegl federal po applitgar singulas disposiziuns, en spezial ils artitgels 38 e 39, er per latg-chaura e per latg-nursa.⁶³

Art. 29⁶⁴**2. secziun ...****Art. 30–36⁶⁵****Art. 36a e 36b⁶⁶****3. secziun⁶⁷ Contract da standard en il sector da latg****Art. 37**

¹ L'elavuraziun d'in contract da standard per la cumpra e per la vendita da latg criv è chausa da las organizaziuns da bransch dal sector da latg. Las regulaziuns en il contract da standard na dastgan betg pregiuditgar considerablmain la concorrenza. La fixaziun dal pretsch e da la quantidad resta en mintga cas en la cumpetenzza dals partenaris dal contract.

² In contract da standard en il senn da quest artitgel è in contract che cuntegna ina durada minimala dal contract ed ina durada d'almain in onn da la prolungaziun dal contract sco er almain regulaziuns davart las quantitads, davart ils pretschs e davart las modalitads da pajament.

⁶¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

⁶² Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, cun effect dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

⁶³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

⁶⁴ Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, cun effect dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

⁶⁵ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

⁶⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234). Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

⁶⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

³ Sin pretensiun d'ina organisaziun da branscha po il Cussegl federal declerar il contract da standard sco impegnativ sin tut ils stgalims da la cumpra e da la vendita da latg criv.

⁴ Las pretensiuns envers l'organisaziun da branscha ed il conclus sa drizzan tenor l'artitgel 9 alinea 1.

⁵ Per disputas che resultan dal contract da standard e dals contracts individuals èn cumpetentas las dretgiras civilas.

⁶ Sch'ina organisaziun da branscha na vegn betg da sa convegnir ad in contract da standard, po il Cussegl federal decretar prescripziuns provisoricas davart la cumpra e davart la vendita da latg criv.

4. secziun Sustegn dal martgà

Art. 38 Supplement per latg transformà en chaschiel

¹ Per il latg da vendita che vegn transformà en chaschiel po la Confederaziun pajar in supplement als producents.

² Il supplement importa 15 raps minus l'import dal supplement per latg da vendita tenor l'artitgel 40. Il Cussegl federal fixescha las premissas per pajar il supplement. El po excluder dal supplement chaschiel che cuntegna pauc grass.⁶⁸

³ El po adattar l'autezza dal supplement resguardond il svilup da las quantitads.⁶⁹

Art. 39 Supplement per pavel betg silà

¹ Per latg che vegn transformà a chaschiel e che deriva d'ina producziun cun pavel betg silà vegn pajà in supplement als producents.

² Il Cussegl federal fixescha l'import, las premissas dal supplement ed ils grads da consistenza dals chaschiels sco er las sorts da chaschiel che dattan il dretg da survegnir in supplement. El po excluder dal supplement chaschiel che cuntegna pauc grass.⁷⁰

³ Il supplement vegn fixà a 3 raps. Il Cussegl federal po adattar l'import dal supplement resguardond il svilup da las quantitads.⁷¹

⁶⁸ Versiun tenor l'aggiunta 2 dal COF dals 15 da dec. 2017 (concorrenza da l'export e subvenziuns da l'export), en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2018 3939; BBI 2017 4351).

⁶⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337). Versiun tenor l'aggiunta 2 dal COF dals 15 da dec. 2017 (concorrenza da l'export e subvenziuns da l'export), en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2018 3939; BBI 2017 4351).

⁷⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

⁷¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

Art. 40⁷² Supplement per latg da vendita

¹ Per il latg da vendita po la Confederaziun pajar in supplement als producents.

² Il Cussegl federal fixescha l'autezza dal supplement e las premissas.

³ Per utilizar il supplement tenor l'alinea 1 pon las organisaziuns da branscha prender mesiras collectivs per gidar sasez.

Art. 41 e 42⁷³

5. secziun Mesiras spezialas

Art. 43 Obligaziun d'annunzia

¹ L'utilisader dal latg annunzia al servetsch designà dal Cussegl federal:

- a. quant latg da vendita ch'ils producents han furnì; e
- b. co ch'el ha utilisà il latg furnì.

² Ils producents che commercialiseschan directamain il latg ed ils products da latg annunzian la quantidad producida e la quantidad da la commercialisaziun directa.

³ ...⁷⁴

Art. 44⁷⁵

Art. 45 Indemnisaziun da la collavuraziun

La Confederaziun indemnescha las organisaziuns d'economia da latg, a las qualas ella surdat incumbensas da dretg public.

⁷² Versiun tenor l'aggiunta 2 dal COF dals 15 da dec. 2017 (concorrenza da l'export e subvenziuns da l'export), en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS **2018** 3939; BBI **2017** 4351).

⁷³ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBI **2012** 2075).

⁷⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003 (AS **2003** 4217; BBI **2002** 4721 7234). Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBI **2012** 2075).

⁷⁵ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 6095; BBI **2006** 6337).

3. chapitel Allevament da muvel

1. secziun Diriger las structures

Art. 46 Effectivs maximalis

¹ Il Cussegl federal po fixar effectivs maximalis per manaschi per las singulas spezias d'animals da niz.

² Sch'in manaschi tegna differentas spezias d'animals da niz, na dastga la summa da las singulas parts procentualas betg surpassar 100 pertschient dals effectivs maximalis respectiv.

³ Il Cussegl federal po prevaier excepziuns per:

- a. ils manaschis d'emprova e las staziuns da perscrutaziun agricola da la Confederaziun sco er per la Scuola d'allevament da giaglinom a Zollikofen e per il Center da prestaziuns per la produenziun da portgs a Sempach;
- b.⁷⁶ manaschis che adempleschan ina incumbensa d'allontanament ch'è d'in interess public e d'ina impurtanza regiunala, cun pavar a portgs ils products secundars dals manaschis ch'elavuran latg e victualias.

Art. 47 Taxa

¹ Ils administraturs da manaschis che surpassan l'effectiv maximal tenor l'artitgel 46 ston pajar ina taxa annuala.

² Il Cussegl federal fixescha la taxa uschia ch'igl è nunrentabel da tegnair animals supplementars.

³ Sche plirs administraturs tegnan animals en il medem manaschi, vegn lur taxa fixada tenor lur part da l'entir effectiv d'animals.

⁴ Spartiziuns da manaschis per evitar las disposiziuns pertutgant ils effectivs maximalis na vegnan betg reconuschidas.

2. secziun Muvel da maz, charn, launa da besch ed ovs⁷⁷

Art. 48⁷⁸ Sutdivisiun dals contingents da duana

¹ Ils contingents da duana per muvel da maz e per charn vegnan ingiantads.

⁷⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

⁷⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

⁷⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004. Ils al. 1 e 2 entran en vigur il 1. d'oct. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

² Las parts dal contingent da duana per charn bov senza pulpa e per charn besch vegnan attribuids a 10 pertschient tenor il dumber dals animals ingiantads sin ils martgads publics survegliads da muvel da maz. Exceptads da quai èn la charn koschra e la charn halal.

^{2bis} Las parts dal contingent da duana per charn bov, charn besch, charn chaura u charn chaval vegnan attribuidas a 40 pertschient dal dumber dals animals mazzads. Exceptads da quai èn la charn koschra e la charn halal.⁷⁹

³ Il Cussegl federal po desister da reglar la sutdivisiun per tscherts products dals numers da las tariffas da dazi 0206, 0210 e 1602.

Art. 49 Classificaziun da la qualitat

¹ Il Cussegl federal decretescha directivas e criteris per classifitgar la qualitat d'animals mazzads sco arments, chavals, portgs, nursas e chauras.

² El po:

- a. declarar sco obligatorica l'applicaziun da quests criteris da classificaziun;
- b. prevair en tscherts cas ch'in servetsch neutral classifitgeschia la qualitat;
- c.⁸⁰ reglar la calculaziun dal pais da maz.

³ Il Cussegl federal po delegar al UFAG da fixar ils criteris da classificaziun.

Art. 50⁸¹ Contribuziuns a mesiras per distgargiar il martgà da charn

¹ La Confederaziun po pajar contribuziuns per finanziair mesiras limitadas temporalmain per distgargiar il martgà da charn en cas da surplis stagiunals u en cas d'auters surplis temporars.

² La Confederaziun po pajar als chantuns a partir da l'onn 2007 contribuziuns per l'organisaziun, per la realisaziun, per la surveglianza e per l'infrastructura da martgads publics situads en il territori da muntogna.

Art. 51 Surdada d'incumbensas publicas

¹ Il Cussegl federal po incumbensar organisaziuns privatas da:

- a. realisar mesiras limitadas temporalmain per distgargiar il martgà da charn en cas da surplis stagiunals u en cas d'auters surplis temporars;
- b. survegliar ils martgads publics e las chasas da maz;
- c. classifitgar animals vivs e mazzads tenor lur qualitat.⁸²

⁷⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2015 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

⁸⁰ Integrà tras la cifra II 6 da l'agiunta da la Lescha da victualias dals 20 da zer. 2014, en vigur dapi il 1. da matg 2017 (AS 2017 249; BBI 2011 5571).

⁸¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

⁸² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

² Las organisaziuns privatas vegnan indemnisadas per ademplir questas incumbensas.⁸³

³ Il Cussegl federal inditgescha in servetsch che controlla, sche las organisaziuns privatas adempleschan economicamain lur incumbensas.

Art. 51^{bis}⁸⁴ Utilisaziun da la launa da nursas

La Confederaziun po prender mesiras per utilizar la launa da nursas. Ella po sustegnair cun contribuziuns l'utilisaziun en Svizra.

Art. 52⁸⁵ Contribuziuns per la produenziun d'ovs en Svizra

La Confederaziun po pajar contribuziuns per finanziar mesiras d'utilisaziun a favur da la produenziun d'ovs en Svizra.

Art. 53⁸⁶

4. chapitel Planticultura

Art. 54⁸⁷ Contribuziuns per singulas culturas

¹ La Confederaziun po pajar contribuziuns per singulas culturas per:

- a. mantegnair la capacitad da produenziun e da funcziun da singulas chadainas d'elavuraziun per garantir in provediment adequat da la populaziun;
- b. garantir in provediment adequat cun pavel per animals da niz.

² Il Cussegl federal designescha las culturas e fixescha l'import da las contribuziuns.

³ Las contribuziuns pon vegnir pajadas er per surfatschas en il territori ester da la zona da cunfin tenor l'artitgel 43 alinea 2 da la Lescha da duana dals 18 da mars 2005⁸⁸.

⁸³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

⁸⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

⁸⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

⁸⁶ Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, cun effect dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

⁸⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

⁸⁸ SR 631.0

Art. 55⁸⁹ Supplement per graun

¹ Per il graun po la Confederaziun pajar in supplement als producents. La Confederaziun po limitar il supplement per graun ch'è destinà a l'alimentaziun da l'uman.

² Il supplement sa drizza tenor ils meds finansials budgetads e tenor la quantidad u tenor la surfatscha cultivada che dat il dretg a contribuziuns. Il Cussegl federal fixescha las premissas per pajar il supplement.

³ Per utilizar il supplement tenor l'alinea 1 pon las organisaziuns da branscha prender mesiras collectivias per gidar sasez.

Art. 56⁹⁰**Art. 57⁹¹****Art. 58⁹²** Fritgs

¹ La Confederaziun po prender mesiras per utilizar puma da minz, puma da cros, pumaraida e products che sa basan sin fritgs sco er ivas. Ella po sustegnair cun contribuziuns l'utilisaziun.

² Ella po sustegnair cun contribuziuns producents che prendan mesiras cuminaivlas per adattar la produenziun da fritgs e da legums a las pretensiuns dal martgà. Las contribuziuns vegnan pajadas il pli tard fin la fin da l'onn 2017.

Art. 59⁹³**5. chapitel Economia da vin⁹⁴****Art. 60** Permissiun ed annunzia da plantaziuns da vits

¹ Tgi che planta novas vits dovra ina permissiun dal chantun.

² Renovaziuns da culturas ston vegnir annunziadas al chantun.

⁸⁹ Versiun tenor l'aggiunta 2 dal COF dals 15 da dec. 2017 (concorrenza da l'export e subvenziuns da l'export), en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS **2018** 3939; BBI **2017** 4351).

⁹⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBI **2012** 2075).

⁹¹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, cun effect dapi il 1. da fan. 2009 (AS **2007** 6095; BBI **2006** 6337).

⁹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBI **2012** 2075).

⁹³ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBI **2012** 2075).

⁹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 6095; BBI **2006** 6337).

³ Il chantun permetta da plantar vits per producir vin, sch'il lieu previs è adattà per la viticultura.

⁴ Il Cussegl federal fixescha ils princips per permetter e per annunziar plantaziuns da vits. El po prevaire excepziuns.

⁵ Il chantun po scumandar temporarmain e per tshertas regiuns mintga plantaziun da novas vits che servan a la producziun da vin, sch'i vegnan finanziadas mesiras per distgargiar il martgà u per midar las surfatschas da vigna u sche la situaziun dal martgà pretenda quai.⁹⁵

Art. 61 Cataster da viticultura

Tenor princips da la Confederaziun mainan ils chantuns in cataster da viticultura, en il qual els registreschan las particularitads da las plantaziuns da vits.

Art. 62 Register da las spezias da vits

¹ Il UFAG controlla la qualificaziun da las spezias da vits.

² El maina in register da las spezias da vits, en il qual el designescha las spezias da vits che vegnan raccomandadas per la plantaziun.

Art. 63⁹⁶ Classificaziun

¹ Ils vins vegnan repartids en las suandantas classes:

- a. vins cun denominaziun d'origin controllada;
- b. vins locals;
- c. vins da maisa.

² Il Cussegl federal fa la glista dals criteris che valan per vins cun denominaziun d'origin controllada e per vins locals. El po fixar ils cuntegns minimalas natirals da zutger ed ils retgavs maximalas per unitad da surfatscha resguardond las cundiziuns da producziun specificas per la regiun.

³ Dal rest fixeschan ils chantuns per mintga criteri las pretensiuns envers lur vins cun denominaziun d'origin controllada ed envers lur vins locals che vegnan producids sin lur territori e sut in'atgna denominaziun tradiziunala.

⁴ Il Cussegl federal fixescha las pretensiuns envers ils vins locals che vegnan vendids senza denominaziun tradiziunala ed envers ils vins da maisa. El po definir noziuns specificas per il vin, particularmain noziuns tradiziunalas, e reglar lur diever.

⁵ El decretescha prescripziuns per declassifitgar ils vins che n'adempleschan betg las pretensiuns minimalas.

⁹⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

⁹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337).

⁶ Per las denominaziuns da vins cun denominaziun d'origin controllada e d'auters vins cun indicaziuns geograficas valan ils artitgels 16 alineas 6, 6bis e 7 sco er 16b tenor il senn.

Art. 64⁹⁷ Controllas

¹ Per proteger las denominaziuns e las caracterisaziuns decretescha il Cussegl federal prescripziuns concernent la controlla da la vendemia e la controlla dal commerzi cun vin. El fixescha las pretensiuns ch'ils chantuns, ils producents, ils vinificaturs ed ils martgadants da vin ston observar, particularmain concernent las annunzias, ils documents accompagnants, la contabilitad dals tschalers ed ils inventaris. Per quant che la proteccziun da las denominaziuns e da las caracterisaziuns n'è betg pregiudicada, po il Cussegl federal prevar excepziuns e simplificaziuns. El coordinescha las controllas.

² Per simplifitgar la collavuraziun dals organs da controlla po el prevar ina banca da datas centrala. El definescha las pretensiuns envers il cuntegn ed envers la funcziun da la banca da datas sco er la qualidad da las datas, e regla las cundiziuns per l'access e per l'utilisaziun da las datas.

³ La realisaziun da la controlla da la vendemia è chausa dals chantuns. La Confederaziun po conceder ina contribuziun pauschala als custs chantunals da controlla; la contribuziun vegn fixada sin fundament da la surfatscha da vignas dals chantuns.

⁴ La realisaziun da la controlla dal commerzi da vin vegn surdada ad in organ da controlla designà dal Cussegl federal.

Art. 65⁹⁸

Art. 66⁹⁹

Art. 67–69¹⁰⁰

⁹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

⁹⁸ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

⁹⁹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁰⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

3. titel¹⁰¹ Pajaments directs

1. chapitel Disposiziuns generalas

Art. 70 Princip

¹ Per indemnisar las prestaziuns d'utilitad publica vegnan pajads pajaments directs als administraturs da manaschis agriculs.

² Ils pajaments directs cumpiglian:

- a. contribuziuns per la cuntrada cultivada;
- b. contribuziuns per la segirezza dal provediment;
- c. contribuziuns da biodiversitad;
- d. contribuziuns a favur da la qualitad da la cuntrada;
- e. contribuziuns per systems da produczium;
- f. contribuziuns per l'utilisaziun effizienta da las resursas;
- g. contribuziuns transitoricas.

³ Il Cussegl federal fixescha l'import da las contribuziuns. El resguarda la dimensiun da las prestaziuns d'utilitad publica furnidas, ils custs che resultan per furnir questas prestaziuns ed ils retgavs che vegnan cuntanschids sin il martgà.

Art. 70a Premissas

¹ Pajaments directs vegnan pajadas, sche:

- a. il manaschi è in manaschi puril che cultivescha il terren;
- b. la cumprova da prestaziun ecologica vegn furnida;
- c. las disposiziuns decisivas per la produczium agricula da la legislaziun davart la proteczium da las auas, da l'ambient e dals animals vegnan observadas;
- d. las surfatschas n'èn betg situadas en zonas da construcziun ch'èn vegnidas determinadas cun vigur legala tenor la legislaziun davart la planisaziun dal territori suenter l'entrada en vigur da questa disposiziun;
- e. in volumen da lavur minimal en forzas da lavur da standard vegn cuntanschì sin il manaschi administrà;
- f. ina part minimala da las lavurs vegn liquidada tras forzas da lavur dal manaschi sez;
- g. l'administratur n'ha betg surpassà ina tscherta limita da vegliadetgna;
- h. l'administratur ha fatg ina scolaziun agricula.

¹⁰¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

- ² La cumprova da prestaziun ecologica cumpiglia:
- ina tegnida dals animals da niz che resguarda ils basegns da las spezias;
 - ina bilantscha da ladim equilibrada;
 - ina part commensurada da surfatschas da promoziun da la biodiversitad;
 - ina cultivaziun tenor las prescripziuns d'objects en inventaris d'impurtanza naziunala tenor la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966¹⁰² davart la protecziun da la natira e da la patria;
 - culturas alternantas regladas;
 - ina protecziun adequata dal terren;
 - ina selecziun ed in'applicaziun intenziunada dals meds per proteger las plantas.
- ³ Il Cussegl federal:
- concretisescha la cumprova da prestaziun ecologica;
 - fixescha las valurs e las pretensiuns tenor l'alinea 1 literas a ed e–h;
 - po limitar la summa dals pajaments directs per forza da lavur da standard;
 - po fixar excepziuns da la litera c e da l'alinea 1 litera h;
 - po fixar excepziuns da l'alinea 1 litera a per las contribuziuns da biodiversitad e per las contribuziuns a favur da la qualidad da la cuntrada;
 - fixescha limitas areguard la surfatscha per manaschi, a partir da las qualas las contribuziuns vegnan graduadas u reducidas.
- ⁴ Il Cussegl federal po fixar ulteriuras premissas e cundiziuns per conceder pajaments directs.
- ⁵ El fixescha las surfatschas, per las qualas i vegnan pajadas contribuziuns.

Art. 70b Premissas spezialas per il territori d'alpegiada

¹ En il territori d'alpegiada vegnan las contribuziuns pajadas a l'administratur d'in manaschi d'alpegiada, d'in manaschi da pastgiras cuminaivlas u d'ina surfatscha d'alpegiada.

² Cun excepziun da la litera c na valan las premissas tenor l'artitgel 70a alinea 1 betg en il territori d'alpegiada.

³ Il Cussegl federal fixescha las premissas d'administraziun per il territori d'alpegiada.

2. chapitel Contribuziuns

Art. 71 Contribuziuns per la cuntrada cultivada

¹ Per garantir ina cuntrada cultivada averta vegnan pajadas contribuziuns per la cuntrada cultivada. Las contribuziuns cumpiglian:

- a. ina contribuziun per hectara, graduada tenor zonas, cun l'intent da promover la cultivaziun en las singulas zonas;
- b. ina contribuziun da difficultad per hectara sin spundas e sin costas stippas, graduada tenor la pendenza da la spunda e tenor il tip d'utilisaziun, cun l'intent da promover la cultivaziun sut difficultads topograficas;
- c. supplementarmain ina contribuziun graduada tenor la quota da prads da segar sin costas stippas;
- d. ina contribuziun per chargiada normala a favur da manaschis da l'entir onn per ils animals mess ad alp, cun l'intent da promover l'alpegiada;
- e. ina contribuziun d'alpegiada per envernanta messa ad alp u per chargiada normala, graduada tenor la categoria d'animals, cun l'intent da promover la cultivaziun e la tgira da surfatschas d'alpegiada.

² Per la contribuziun d'alpegiada fixescha il Cussegl federal la chargiada admissibla e las categorias d'animals, per las qualas la contribuziun vegn pajada.

Art. 72 Contribuziuns per la segirezza dal provediment

¹ Per garantir in provediment segir da la populaziun cun victualias vegnan pajadas contribuziuns per la segirezza dal provediment. Las contribuziuns cumpiglian:

- a. ina contribuziun da basa per hectara per mantegnair la capaciad da produczion;
- b. ina contribuziun per hectara per garantir ina quota adequada da surfatschas d'er avertas e da surfatschas cun culturas permanentas;
- c. ina contribuziun da difficultad per hectara en il territori da muntogna e da collinas, graduada tenor zonas, per mantegnair la capaciad da produczion sut difficultads climaticas.

² Per la surfatscha verda vegnan las contribuziuns pajadas mo, sch'i vegn cuntanschi ina chargiada minimala. Il Cussegl federal fixescha la chargiada minimala d'animals da niz che maglian pavel sitg. El po prevair ch'i na stoppia vegnir cuntanschi nagina chargiada minimala per prads artificials e per surfatschas da promoziun da la biodiversitad, ed el po fixar ina contribuziun da basa pli bassa per surfatschas da promoziun da la biodiversitad.

³ Contribuziuns per la segirezza dal provediment pon vegnir pajadas er per surfatschas en il territori ester da la zona da cunfin tenor l'artitgel 43 alinea 2 da la Lescha da duana dals 18 da mars 2005¹⁰³.

Art. 73 Contribuziuns da biodiversitad

¹ Per promover e per garantir la biodiversitad vegnan pajadas contribuziuns da biodiversitad. Las contribuziuns cumpiglian:

- a. ina contribuziun per hectara, graduada tenor il gener ed il nivel da qualidad da la surfatscha da promoziun da la biodiversitad e tenor zonas, cun l'intent da promover la diversitad da las spezias e dals spazis da viver;
- b. ina contribuziun per hectara, graduada tenor il gener da la surfatscha da promoziun da la biodiversitad, cun l'intent da promover la colliaziun da las surfatschas.

² Il Cussegl federal fixescha, per tge geners da surfatschas da promoziun da la biodiversitad ch'i vegnan pajadas contribuziuns.

³ Per la colliaziun da surfatschas da promoziun da la biodiversitad paja la Confederaziun maximalmain 90 pertschient da las contribuziuns. Ils chantuns procuran per la finanziaziun restanta.

Art. 74 Contribuziuns a favur da la qualidad da la cuntrada

¹ Per garantir, per promover e per sviluppar vinavant cuntradas da cultura multifaras vegnan pajadas contribuziuns a favur da la qualidad da la cuntrada.

² La Confederaziun metta a disposiziun als chantuns meds finansials per hectara u per chargiada normala, sche:

- a. ils chantuns u auters purtaders regiunals han fixà finamiras ed han defini mesiras per cuntanscher questas finamiras;
- b. ils chantuns han fatg cunvegns da cultivaziun cun ils administraturs en concordanza cun questas mesiras; e
- c. las finamiras e las mesiras adempleschan las premissas d'in svilup persistent dal territori.

³ La quota da la Confederaziun munta a maximalmain 90 pertschient da las contribuziuns concedidas dal chantun. Per las prestaziuns fixadas en las cunvegns da cultivaziun impundan ils chantuns ils meds a norma d'ina clav da repartiziun specifica per il project.

Art. 75 Contribuziuns per sistems da produenziun

¹ Per promover furmas da produenziun ch'èn spezialmain natirals e che respectan particularmain l'ambient ed ils animals vegnan pajadas contribuziuns per sistems da produenziun. Las contribuziuns cumpiglian:

- a. ina contribuziun per hectara, graduada tenor il tip d'utilisaziun, per furmas da produenziun che cumpiglian l'entir manaschi;
- b. ina contribuziun per hectara, graduada tenor il tip d'utilisaziun, per furmas da produenziun che cumpiglian ina part dal manaschi;

- c. ina contribuziun per envernanta, graduada tenor la categoria d'animals, per furmas da producziun che respectan spezialmain ils animals.

² Il Cussegl federal fixescha, tge furmas da producziun che vegnan promovidas.

Art. 76 Contribuziuns per l'utilisaziun effizienta da las resursas

¹ Per promover l'utilisaziun persistenta da resursas sco il terren, l'aua e l'aria sco er per megliar l'utilisaziun effizienta da meds da producziun vegnan pajadas contribuziuns per l'utilisaziun effizienta da las resursas.

² Las contribuziuns vegnan concedidas per mesiras che han la finamira d'introducir tecnicas u proceduras da manaschi che schanegian las resursas. Ellas vegnan concedidas per ina durada limitada.

³ Il Cussegl federal fixescha, tge mesiras che vegnan promovidas. Las contribuziuns vegnan concedidas, sche:

- a. l'efficacitad da la mesira è cumprovada;
- b. la mesira vegn cuntinuada suenter che la promoziun è terminada;
- c. la mesira è economicamain supportabla per ils manaschis agriculs a vista mesauna.

Art. 77 Contribuziuns transitoricas

¹ Per garantir in svilup socialmain supportabel vegnan pajadas contribuziuns transitoricas.

² Las contribuziuns transitoricas vegnan calculadas tenor ils credits deliberads minus las expensas per las contribuziuns tenor ils artigels 71–76, 77a e 77b sco er per las indemnisaziuns tenor l'artitel 62a da la Lescha dals 24 da schaner 1991¹⁰⁴ davart la protecziun da las auas.

³ Las contribuziuns transitoricas vegnan pajadas tenor manaschi. La contribuziun per il manaschi singul sa drizza tenor la differenza tranter ils pajaments directs generals avant la midada da sistem e las contribuziuns tenor ils artigels 71 alinea 1 literas a–c e 72 suenter la midada da sistem. La differenza vegn fixada sin basa da la structura ch'il manaschi aveva avant la midada da sistem.

⁴ Il Cussegl federal fixescha:

- a. la calculaziun da las contribuziuns per il manaschi singul;
- b. las modalitads en cas da surdadas da manaschis ed en cas da midadas structuralas pli grondas;
- c. limitas areguard las entradas e la facultad suttamessas a la taglia dals administraturs, a partir da las qualas las contribuziuns vegnan reducidas u refusadas; per administraturs maridads fixescha el limitas pli autas.

¹⁰⁴ SR 814.20

3a. titel¹⁰⁵ Utilisaziun persistenta da resursas natiralas

Art. 77a Princip

¹ En il rom dals credits deliberads paja la Confederaziun contribuziuns per projects regiunals e sectorials che han l'intent da meglierar l'utilisaziun persistenta da las resursas natiralas.

² Contribuziuns vegnan concedidas als purtaders responsabels, sche:

- a. las mesiras previstas en il project èn accordadas ina cun l'autra;
- b. las mesiras portan probablmain sasezzas a vista mesauna.

Art. 77b Import da las contribuziuns

¹ L'import da las contribuziuns sa drizza tenor l'effect ecologic ed agronomic dal project, en spezial tenor l'utilisaziun pli effizienta da substanzas e d'energia. El munta a maximalmain 80 pertschient dals custs imputabels per realisar ils projects e las mesiras.

² Sche la Confederaziun conceda per la medema prestaziun sin la medema surfatscha a medem temp contribuziuns u indemnizaziuns tenor questa lescha, tenor la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966¹⁰⁶ davart la protecziun da la natira e da la patria u indemnizaziuns tenor la Lescha dals 24 da schaner 1991¹⁰⁷ davart la protecziun da las auas, vegnan questas contribuziuns u indemnizaziuns deducidas dals custs imputabels.

4. titel Mesiras d'accompagnament socialas¹⁰⁸

1. chapitel Agid a manaschis agriculs¹⁰⁹

Art. 78 Princip

¹ La Confederaziun po metter a disposiziun als chantuns meds finanzials per gidar manaschis agriculs.

² Ils chantuns pon conceder als administraturs d'in manaschi puril in agid al manaschi agricul per eliminar u impedir ina difficultad finanziaria ch'è resultada senza atgna culpa u ch'è vegnida chaschunada tras ina midada da las cundiziuns generalas economicas.¹¹⁰

¹⁰⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁰⁶ SR 451

¹⁰⁷ SR 814.20

¹⁰⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹⁰⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹¹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

³ La concessiun da meds federals premetta ina participaziun finanziala adequata dal chantun. Prestaziuns da terzas persunas pon vegnir messas a quint.

Art. 79 Concessiun da l'agid a manaschis agriculs

¹ Il chantun conceda l'agid a manaschis agriculs sco emprest senza tschains per:

- a. transfurmar debits existents cun l'intent da reducir la grevezza da tschains;
- b. surmontar grevezzas finanzialas extraordinarias.

^{1bis} In agid a manaschis agriculs po vegnir concedì er en cas d'ina liquidaziun dal manaschi per transfurmar credits d'investiziun existents u contribuziuns da restituir existentas en in emprest senza tschains, premiss che l'indebitament saja supportabel suenter la concessiun da l'emprest.¹¹¹

² Ils emprests vegnan concedids tras ina disposiziun per maximalmain 20 onns. Il Cussegl federal regla ils detagls.

³ Sche l'emprest duai vegnir segirà tras in pegn immobilgiar, po la documentaziun publica dal contract da pegn vegnir remplazzada tras ina disposiziun da l'autorità che conceda l'emprest.¹¹²

Art. 80 Premissas

¹ Emprests d'agid a manaschis agriculs tenor l'artitgel 79 alinea 1 vegnan per regla concedids, sche las suandantas premissas èn ademplidas:¹¹³

- a.¹¹⁴ il manaschi porscha, eventualmain ensemen cun in gudogn betg agricul, in'existenza a lunga vista e dovra in volumen da lavur adequat per vegnir administrà, almain dentant ina forza da lavur da standard;
- b. il manaschi vegn administrà en moda raziunala;
- c. l'indebitament è supportabel suenter la concessiun da l'emprest.

² Per segirar l'administraziun u ina spessezza adequata da l'abitadi po il Cussegl federal fixar per manaschis en il territori da muntogna e da collinas in volumen da lavur pli bass che prescrit en l'alinea 1 litera a.¹¹⁵

³ Il Cussegl federal po fixar ulteriuras premissas e cundiziuns.

¹¹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337).

¹¹² Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹¹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337).

¹¹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹¹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

Art. 81 Approvaziun tras il UFAG

¹ Sch'in emprest surpassa – sulet u ensemen cun il saldo d'anteriurs emprests d'agid e d'anteriurs credits d'investiziun al manaschi agricul – ina tscherta summa (limita), suttametia il chantun la decisiun a l'approvaziun dal UFAG. Il Cussegl federal fixescha la limita.

² Il UFAG communitgescha al chantun entaifer 30 dis, sch'el approvescha la decisiun u sch'el decida sez en chaussa. Avant che decider lascha el vegnir a pled il chantun.

Art. 82¹¹⁶ Restituziun en cas d'ina alienaziun cun gudogn

Sch'il manaschi u ina part da tal vegn alienà cun gudogn, sto la part restanta da l'emprest vegnir restituida.

Art. 83 Revocaziun

En cas d'in motiv impurtant po il chantun revocar l'emprest.

Art. 84 Custs d'administraziun

¹ Ils chantuns surpiglian ils custs d'administraziun.

² Els na dastgan incassar naginas contribuziuns per spesas.

Art. 85 Utilisaziun da restituziuns e da tschains

¹ Emprests restituids vegnan impundids dal chantun per novs agids a manaschis agriculs.

² Ils tschains vegnan duvrads en la suandanta successiun per:

- a. cuvrir ils custs d'administraziun;
- b. cuvrir perditas da la concessiun d'emprests;
- c. auters emprests d'agid a manaschis agriculs.

³ Sche las restituziuns ed ils tschains surpassan il basegn en il chantun, po il UFAG far il suandant cun la part federala dals meds betg duvrads:

- a. pretender enavos e conceder ad in auter chantun; u
- b. metter a disposiziun al chantun respectiv per credits d'investiziun.¹¹⁷

¹¹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹¹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

Art. 86 Perditas

¹ Perditas che resultan da la concessiun d'emprests, ils quals na surpassan betg la limita tenor l'artitgel 81, inclusiv eventuals custs giuridics ston vegnir surpigliads dals chantuns, uschenavant ch'els n'èn betg cuvrids tras tschains.

² Perditas ed eventuals custs giuridics che resultan da la concessiun d'emprests, ils quals èn vegnids approvads tras il UFAG tenor l'artitgel 81, ston vegnir repartids sin la Confederaziun e sin ils chantuns tenor lur participaziun a l'emprest, uschenavant ch'els n'èn betg cuvrids tras tschains.

2. chapitel¹¹⁸ Agids da rescolaziun**Art. 86a**

¹ A persunas cun in'activitad independenta en l'agricultura u a lur conjugals po la Confederaziun conceder agids per sa scolar en ina professiun betg agricula.

² La concessiun d'in tal agid premetta ch'il manaschi agricul vegnia liquidà. Il Cussegl federal po fixar ulteriuras premissas ed er cundiziuns.

³ Agids da rescolaziun vegnan pajads il pli tard fin la fin da l'onn 2019.¹¹⁹

5. titel Meglieraziuns da structura**1. chapitel Disposiziuns generalas****Art. 87** Princip

¹ La Confederaziun conceda contribuziuns e credits d'investiziun per:

- a. reducir ils custs da produenziun cun meglierar las basas dal manaschi;
- b. meglierar las cundiziuns da viver e las relaziuns economicas en il territori rural, en spezial en il territori da muntogna;
- c. proteger il terren cultivà sco er edifizis e stabiliments agriculs da devastaziun u da destrucziun tras eveniments da la natira;
- d. gidar a realisar finamiras da la protecziun da l'ambient, da la protecziun dals animals e da la planisaziun dal territori;
- e. promover la renaturalisaziun d'auas pitschnas.

² ...¹²⁰

¹¹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

¹²⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

Art. 88 Premissas per mesiras cuminaivlas cumplexsivas¹²¹

Mesiras cuminaivlas cumplexsivas sco la reordinaziun da la proprietad funsila ed averturas generalas vegnan sustegnidas, sch'ellas:

- a. s'extendan da princip sin in territori cun cunfins nativals u economics;
- b. promovon la cumpensaziun ecologica e la colliaziun da biotops.

Art. 89 Premissas per mesiras individualas da manaschis singuls

¹ Mesiras individualas da manaschis singuls vegnan sustegnidas, sche las suandantas premissas èn ademplidas:

- a.¹²² il manaschi porscha, eventualmain ensemen cun in gudogn betg agricul, in'existenza a lunga vista e dovra in volumen da lavur adequat per vegnir administrà, almain dentant ina forza da lavur da standard;
- b. il manaschi vegn administrà en moda raziunala;
- c.¹²³ suenter l'investiziun po il manaschi furnir la cumprova da prestaziun ecologica tenor l'artitgel 70a alinea 2;
- d.¹²⁴ la finanziaziun e la supportabladad da l'investiziun previsa èn cumprovadas resguardond las cundiziuns generalas economicas futuras;
- e. uschenavant che quai po vegnir pretendì dal petent, impunda el agens meds e credits;
- f. il petent dispona d'ina scolaziun adequata.

² Il Cussegl federal po fixar in volumen da lavur pli bass che prescrit en l'alinea 1 litera a:

- a. per segirar l'administraziun u ina spessezza adeguata da l'abitadi;
- b. en cas da mesiras che han l'intent da diversifitgar l'activitad en il sector agricul ed en secturs parentads.¹²⁵

Art. 89a¹²⁶ Neutralitad areguard la concurrenza

¹ Il project na dastga avair nagina influenza sin la concurrenza per ils manaschis industrials directamain pertutgads en l'intschess economicamain relevant.

¹²¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹²² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹²³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹²⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹²⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹²⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

² Avant l'approvaziun dal project verifitgescha il chantun, sche la neutralitad areguard la concurrenza è ademplida.

³ Ils manaschis industrials directamain pertutgads en l'intschess economicamain relevant sco er lur organisaziuns professiunalas e lur federaziuns da branscha pon vegnir tadladas. Il Cussegl federal regla ils detagls.

⁴ Manaschis industrials che n'han prendi nagin med legal davart la neutralitad areguard la concurrenza entaifer il termin chantunal da publicaziun, na pon betg pli far recurs en ina procedura posteriura.

⁵ Suenter che la neutralitad areguard la concurrenza è vegnida giuditgada cun vigur legala, na po ella betg pli vegnir contestada.

Art. 90 Protecziun d'objects d'impurtanza naziunala

Ils inventaris federals dals objects d'impurtanza naziunala èn liants per realisar las meglieraziuns da structura sustegnidas da la Confederaziun.

Art. 91 Restituziun en cas d'ina alienaziun cun gudogn

¹ Sch'il manaschi u ina part da tal vegn alienà cun gudogn, vala la suandanta obligaziun da restituir ils agids d'investiziun per mesiras individualas dal manaschi singul:¹²⁷

- a. contribuziuns ston vegnir restituidas, nun ch'il pajament final saja vegni fatg avant passa 20 onns;
- b.¹²⁸ parts restantas d'emprests ston vegnir restituidas.

² Las restituziuns ston vegnir pajadas immediatamain suenter l'alienaziun.

Art. 92 Surveglianza

Durant e suenter la realisaziun stattan las meglieraziuns da structura sut la surveglianza dal chantun.

2. chapitel Contribuziuns

1. secziun Concessiun da contribuziuns

Art. 93 Princip

¹ En il rom dals credits deliberads conceda la Confederaziun contribuziuns per:

- a. meglieraziuns dal terren;
- b. edifizis agriculs;

¹²⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337).

¹²⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337).

- c.¹²⁹ sustegnair projects per il svilup regional e per la promoziun da products indigens e regionals, als quals l'agricultura è participada principalmain;
- d.¹³⁰ edifizis da manaschis industrials pitschens en il territori da muntogna, usche navant che quels elavuran e commercialiseschan products agriculs, augmentond uschia lur valur agiuntada; ils manaschis ston cumpigliar almain l'emprim stgalim d'elavuraziun;
- e.¹³¹ iniziativas cuminaivlas da producents, las qualas han l'intent da sbassar ils custs da produenziun.

2 ...¹³²

³ La concessiun d'ina contribuziun federala premetta la prestaziun d'ina contribuziun adequata dal chantun, inclusiv da sias corporaziuns territorialas da dretg public.

⁴ Il Cussegl federal po fixar premissas e cundiziuns per conceder las contribuziuns.

Art. 94 Noziuns

¹ Sco meglieraziuns dal terren valan:

- a. ovras e stabiliments da la construcziun bassa rurala;
- b. la reordinaziun da la proprietad funsila e da las relaziuns da fittanza.

² Sco edifizis agriculs valan:

- a. edifizis d'economia;
- b. edifizis d'alp;
- c.¹³³ edifizis cuminaivels en il territori da muntogna che vegnan construids dals producents sezs per elavurar, depositar e commercialisar products da la regiun.

Art. 95 Meglieraziuns dal terren

¹ La Confederaziun conceda contribuziuns fin a 40 pertschient dals custs per meglieraziuns dal terren. Sco custs valan er expensas per mesiras che vegnan pretendidas sin basa d'autras leschas federalas e che stattan en in connex direct cun l'ovra sustegnida.

² Per meglieraziuns dal terren en il territori da muntogna po il Cussegl federal augmentar la contribuziun sin maximalmain 50 pertschient, sch'ellas:

¹²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹³⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹³¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹³² Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, cun effect dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

- a. na pon betg vegnir finanziadas en outra moda; u
- b. represchentan ovras cuminaivlas cumplessivas.

³ Per meglieraziuns dal terren che han l'intent d'eliminar consequenzas spezialmain grevas d'eveniments da la natira extraordinaris po la Confederaziun conceder ina contribuziun supplementara da maximalmain 20 pertschient, sch'er ina participaziun adequata dal chantun, da las vischnancas e da fonds da dretg public na bastan betg per financiar las lavurs necessarias.

⁴ La Confederaziun po conceder contribuziuns pauschalas per la reparaziun periodica da meglieraziuns dal terren.¹³⁴

Art. 96 Edifizis agriculs

¹ La Confederaziun conceda contribuziuns pauschalas per construir, midar e megliorar edificis agriculs.

² Contribuziuns per edificis d'economia d'in manaschi singul vegnan concedidas, sch'il proprietari administrescha sez il manaschi agricul.

³ Contribuziuns per edificis d'economia e d'alp pon er vegnir concedidas a fittadins, sch'i vegn constitui in dretg da construcziun. Il Cussegl federal fixescha las premissas.

Art. 97 Approvaziun dals projects

¹ Il chantun approvescha ils projects da meglieraziuns dal terren, d'edifizis agriculs e da svilup regional che vegnan sustegnids cun contribuziuns federalas.¹³⁵

² El dumonda a temp la posiziun dal UFAG.

³ El expona publicamain il project e publitgescha tal en l'organ da publicaziun chantunal. Projects che na dovran ni ina concessiun ni ina permissiun da construcziun tenor il dretg federal u chantunal na vegnan betg publitgads.¹³⁶

⁴ A las organisaziuns legitimadas sin basa da la legislaziun davart la protecziun da la natira e da la patria, davart la protecziun da l'ambient u davart las sendas da viandar dat el la chaschun da far protesta cunter ils projects publitgads en l'organ da publicaziun chantunal.¹³⁷

⁵ Sche necessari taidla il UFAG las autras autoritads federalas, da las qualas ils champs d'incumbensa vegnan tangads tras il project. El communitgescha al chantun, sut tge premissas e cun tge cundiziuns ch'in project vegn sustegni cun ina contribuziun.

¹³⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BB1 2012 2075).

¹³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337).

¹³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BB1 2006 6337).

⁶ Il Cussegl federal fixescha, tge projects che na ston betg vegnir suttamess al UFAG per laschar prender posiziun.

⁷ Davart la concessiun d'ina contribuziun federala decida il UFAG pir, cur ch'il project ha survegni forza legala.¹³⁸

Art. 97a¹³⁹ Cunvegns da program

¹ La Confederaziun po conceder contribuziuns als chantuns en il rom da cunvegns da program.

² Ils servetschs federals pertutgads integreschan lur cundiziuns en las cunvegns da program.

³ La procedura per l'approvaziun da projects che vegnan sustegnids cun contribuziuns da cunvegns da program sa drizza tenor il dretg chantunal.

Art. 98¹⁴⁰ Finanziaziun

Cun in conclus federal simpel permetta l'Assamblea federala in credit d'impegn da plirs onns per la garanzia da contribuziuns tenor l'artitgel 93 alinea 1.

2. secziun Colliaziun d'ulteriuras ovras, regroupaments dal terren

Art. 99 Colliaziun d'ulteriuras ovras

¹ Ils proprietaris da bains immobigliars, d'ovras u da stabiliments ch'èn vegnids sustegnids cun contribuziuns ston tolerar la colliaziun d'ulteriuras ovras, sch'ina colliaziun è cunvegenta tenor las relaziuns natiralas e tecnicas.

² Il chantun decida davart la colliaziun e fixescha ina indemnisaziun adequata per l'utilisaziun da l'ovra existenta, uschenavant ch'ina tala è giustifitgada.

Art. 100¹⁴¹ Regrupaments dal terren ordinads uffizialmain

La regenza chantunala po ordinar regroupaments dal terren, nua ch'ils interess da l'agricultura vegnan tangads tras ovras publicas u tras planisaziuns d'utilisaziun.

¹³⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹³⁹ Integrà tras la cifra II 29 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la guli-vaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBI 2005 6029).

¹⁴⁰ Versiun tenor la cifra I 15 da la LF dals 17 da mars 2017 davart il program da stabilisaziun 2017–2019, en vigur dapi il 1. da schan. 2018 (AS 2017 5205; BBI 2016 4691).

¹⁴¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

Art. 101 Regruppaments dal terren contractuals

¹ Plirs proprietaris da bains immobigliars pon fixar en scrit in regruppament dal terren. La convegna sto designar ils bains immobigliars che duain vegnir regruppads sco er reglar la rectificaziun da las grevezas funsilas e la repartiziun dals custs.

² Empè da la documentaziun publica dal contract davart il transferiment da la proprietad approvescha il chantun la nova repartiziun. Per tals regruppaments dal terren na dastga el incassar naginas taglias sin midada da maun u taxas sumegliantas.

³ Per il transferiment dals dretgs da pegn immobigliars vala l'artitgel 802 dal Cudesch civil svizzer¹⁴² e per l'inscripziun en il register funsil l'artitgel 954 alinea 2 dal Cudesch civil svizzer.

⁴ Il chantun regla l'ulteriura procedura.

3. secziun Preservaziun da las meglieraziuns da structura**Art. 102** Scumond da midar l'intent e da fragmentar

¹ L'intent agricul da bains immobigliars, d'ovras e da stabiliments sco er d'edifizis agriculs ch'èn vegnids meglierads cun contribuziuns federalas na dastga betg vegnir midà durant 20 onns suenter il pajament final da la contribuziun federala; plinavant na dastga il terren ch'è vegnì arrundà betg vegnir fragmentà.

² Tgi che violescha il scumond da midar l'intent e da fragmentar, sto restituir las contribuziuns prestadas da la Confederaziun e remplazzar tut ils donns chaschunads.

³ Il chantun dastga permetter excepziuns dal scumond da midar l'intent e da fragmentar, sch'i èn avant maun motivs relevants. El decida, sche las contribuziuns prestadas ston vegnir restituidas dal tuttafatg u per part u sch'i vegn desisti d'ina restituziun.

Art. 103 Mantegniment e cultivaziun

¹ Suenter ina meglieraziun da structura sustegnida da la Confederaziun procuran ils chantuns che:

- a. las surfatschas utilizadas da l'agricultura vegnian cultivadas en moda persistente e las surfatschas da cumpensaziun ecologica ed ils biotops vegnian cultivads en moda adequata;
- b. las ovras, ils stabiliments ed ils edifizis agriculs vegnian mantegnids en moda adequata.

² Sche la cultivaziun u il mantegniment vegn negligì grevamain u en cas d'ina tgira inadeguata, po il chantun vegnir obligà da restituir las contribuziuns. Il chantun po prender regress sin ils beneficiaris.

Art. 104 Menziun en il register funsil

¹ Il scumond da midar l'intent e da fragmentar, l'obligaziun da mantegniment e da cultivaziun sco er l'obligaziun da restituziun ston vegnir menziunads en il register funsil.

² Il chantun annunzia d'uffizi la menziun.

³ Il Cussegl federal po prevair excepziuns da l'obligaziun da menziun. El regla las modalitads per stizzar las menziuns.

3. chapitel Credits d'investiziun**Art. 105** Princip

¹ La Confederaziun metta a disposiziun als chantuns meds finansials per credits d'investiziun per:

- a. mesiras individualas da manaschis singuls;
- b. mesiras cuminaivlas;
- c.¹⁴³ edifizis ed installaziuns per manaschis industrials pitschens.

² Ils chantuns concedan – tras disposiziuns – credits d'investiziun sco emprests senza tschains.

³ Ils emprests ston vegnir restituids il pli tard suenter 20 onns. Il Cussegl federal regla ils detagls.

⁴ Sche l'emprest duai vegnir segirà tras in pegn immobigliar, po la documentaziun publica dal contract da pegn vegnir remplazzada tras ina disposiziun da l'autorità che conceda l'emprest.¹⁴⁴

Art. 106 Credits d'investiziun per mesiras individualas da manaschis singuls

¹ Proprietaris che administreschan sezs lur manaschi u che l'administreschan sez suenter l'investiziun survegnan credits d'investiziun:¹⁴⁵

- a. sco agid da partenza unic per purs giuvens;
- b. per construir, midar e megliar edifizis d'abitar ed edifizis d'economia;
- c.¹⁴⁶ a favur da mesiras che han l'intent da diversifitgar l'activitad en il sector agricul ed en secturs parentads per stgaffir ulteriuras pussaivladads d'entrada;

¹⁴³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁴⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹⁴⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁴⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

d.¹⁴⁷ a favur da mesiras che han l'intent da meglierar la producziun da culturas spezialas e lur adattaziun al martgà sco er a favur da la renovaziun da culturas permanentas.

² Fittadins survegnan credits d'investiziun:

- a. sco agid da partenza unic per purs giuvenis;
- b. per cumprar manaschis agriculs da terzas personas;
- c. per construir, midar e meglierar edifizis d'abitar ed edifizis d'economia, sch'i vegn constitui in dretg da construcziun u sch'il contract da fittanza vegn prenotà en il register funsil per la durada fixada dal credit d'investiziun tenor l'artitgel 290 dal Dretg d'obligaziuns¹⁴⁸ e sch'il proprietari presta ina segirezza per il credit cun constituir in pegn funsil sin l'object da fittanza;
- d.¹⁴⁹ a favur da mesiras che han l'intent da diversifitgar l'activitad en il sectur agricul ed en secturs parentads per stgaffir ulteriuras pussaivladads d'entrada, uschenavant che las cundiziuns da la litera c èn ademplantas;
- e.¹⁵⁰ a favur da mesiras che han l'intent da meglierar la producziun da culturas spezialas e lur adattaziun al martgà sco er a favur da la renovaziun da culturas permanentas, uschenavant che las cundiziuns da la litera c èn ademplantas.

³ Credits d'investiziun vegnan concedids en moda pauschala.

⁴ Per edifizis d'abitar pon vegnir concedids – ultra da credits d'investiziun – er agids finansials sin basa da la Lescha federala dals 4 d'october 1974¹⁵¹ davart la promoziun da la construcziun d'abitaziuns e da la proprietad e da la Lescha federala dals 20 da mars 1970¹⁵² davart la meglieraziun da las relaziuns d'abitar en territoris da muntogna.

⁵ Il Cussegl federal po fixar premissas e cundiziuns sco er prevair excepziuns da la pretensiun ch'ils beneficiaris stoppian administrar sezs il manaschi agricul, e plinavant excepziuns da la concessiun pauschala da credits d'investiziun.¹⁵³

Art. 107 Credits d'investiziun per mesiras cuminaivlas

¹ Credits d'investiziun vegnan concedids en spezial per:

- a. meglieraziuns dal terren;

¹⁴⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

¹⁴⁸ SR 220

¹⁴⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

¹⁵⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

¹⁵¹ SR 843

¹⁵² SR 844

¹⁵³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

- b.¹⁵⁴ edifizis, installaziuns e maschinas ch'ils producents construeschan u cumpran cuminaivlamain per raziunalisar lur manaschis, per facilitar l'elavuraziun, il deposit e la commercialisaziun da products da la regiun u per producir energia or da biomassa;
- c.¹⁵⁵ constituir organisaziuns purilas d'agid a sasez en il sector da la produenziun confurma al martgà e da l'administraziun dal manaschi;
- d.¹⁵⁶ projects per il svilup regional e per la promoziun da products indigens e regionals, als quals l'agricultura è participada principalmain.

² Per projects pli gronds pon credits d'investiziun vegnir concedids er en furma da credits da construcziun.¹⁵⁷

³ Il Cussegl federal po fixar premissas e cundiziuns.

Art. 107a¹⁵⁸ Credits d'investiziun per manaschis industrials pitschens

¹ Credits d'investiziun vegnan concedids per edifizis e per installaziuns da manaschis industrials pitschens, uschenavant che quels elavuran e commercialiseschan products agriculs, augmentond uschia lur valor agiuntada; ils manaschis ston cumpliar almain l'emprim stgalim d'elavuraziun.¹⁵⁹

² Il Cussegl federal po fixar premissas e cundiziuns.

Art. 108 Approvaziun

¹ Sch'in credit surpassa – sulet u ensemen cun il saldo d'anteriurs credits d'investiziun e d'anteriurs emprests d'agid al manaschi agricul – ina tscherta summa (limita), suttametta il chantun la decisiun a l'approvaziun dal UFAG. Il Cussegl federal fixe-scha la limita.

^{1bis} Davart l'approvaziun d'in credit d'investiziun decida il UFAG pir, cur ch'il project ha survegni forza legala.¹⁶⁰

² Il UFAG communitgescha al chantun entaifer 30 dis, sch'el apprescha la decisiun.¹⁶¹

¹⁵⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁵⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹⁵⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁵⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁵⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

¹⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁶⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁶¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

³ Sch'ils credits d'investiziun vegnan concedids sco credits da construcziun tenor l'artitgel 107 alinea 2, na vegn il saldo da credits anteriurs betg tratg en consideraziun.

Art. 109 Revocaziun

¹ En cas d'in motiv impurtant po il chantun revocar il credit d'investiziun.

² En cas da direzza pon vegnir pretendids tschains per il credit d'investiziun empè da revocar il credit.

Art. 110 Utilisaziun da restituziuns e da tschains

¹ Emprests e tschains restituids vegnan puspè impundids dal chantun per credits d'investiziun.

² Sche las restituziuns ed ils tschains surpassan il basegn en il chantun, po il UFAG far il suandant cun ils meds betg duvrads:

- a. pretender enavos e conceder ad in auter chantun; u
- b. metter a disposiziun al chantun respectiv per l'agid a manaschis agriculs.

Art. 111 Perditas

Perditas che resultan da la concessiun da credits d'investiziun, inclusiv eventuals custs giuridics vegnan surpigliads dals chantuns.

Art. 112 Custs d'administraziun

Ils chantuns surpiglian ils custs d'administraziun.

6. titel

Perscrutaziun e cussegliaziun, promoziun da la cultivaziun da plantas e da l'allevament d'animals sco er resursas geneticas¹⁶²

1. chapitel¹⁶³ Princip

Art. 113

¹ Tras l'elavuraziun ed il transfer da savida sustegna la Confederaziun l'agricultura en sias stentas da producir en moda raziunala e persistenta.

² Ina part adequata dals meds finansials vegn impundida per furmas da producziun ch'èn spezialmain natiralas e che respectan particularmain l'ambient ed ils animals.

¹⁶² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

¹⁶³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

1a. chapitel Perscrutaziun¹⁶⁴

Art. 114¹⁶⁵ Staziuns da perscrutaziun

¹ La Confederaziun po manar staziuns da perscrutaziun agriculas.

² Las staziuns da perscrutaziun agriculas èn repartidas sin differentas regiuns dal pajais.

³ Ellas èn suttamessas al UFAG.

Art. 115 Incumbensas da las staziuns da perscrutaziun¹⁶⁶

¹ Las staziuns da perscrutaziun agriculas han en spezial las suandantas incumbensas:¹⁶⁷

- a. elavurar las enconuschientschas scientificas e las basas tecnicas per la pratica, la furnaziun e la cussegliaziun agricula;
- b. elavurar basas scientificas per decisiuns da la politica agrara;
- c. sviluppar, accompagnar ed evaluar mesiras da la politica agrara;
- d. furnir infurmaziuns da basa per novas orientaziuns en l'agricultura;
- e. furnir infurmaziuns da basa per furmas da produczion che respectan l'ambient ed ils animals;
- f. ademplir incumbensas executivas.

² ...¹⁶⁸

Art. 116 Cunvegns da prestaziun, incaricas da perscrutaziun ed agids finanzials¹⁶⁹

¹ Il UFAG po surdar incaricas da perscrutaziun ad instituts da scolas autas federalas e chantunalas u ad auters instituts. El po far cunvegns da prestaziun periodicas cun organisaziuns publicas u privatas.¹⁷⁰

² La Confederaziun po sustegnair cun agids finanzials emprovas e retschertgas che vegnan realisadas dad organisaziuns.

¹⁶⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁶⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁶⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁶⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁶⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337). Abolì tras la cifra 5 da l'agiunta da la LF dals 18 da zer. 2010, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 5003; BBI 2009 7207).

¹⁶⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁷⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

Art. 117 Cussegl per la perscrutaziun agricula

¹ Il Cussegl federal nominescha in cussegl permanent per la perscrutaziun agricula. Quel consista da maximalmain 15 commembers. En il cussegl da perscrutaziun ston ils circuls pertutgads, en spezial la producziun, ils consuments e la scienza, esser represchentads adequatamain.¹⁷¹

² Il cussegl da perscrutaziun fa recumandaziuns al UFAG davart la perscrutaziun agricula, en spezial davart la planisaziun da la perscrutaziun a lunga vista.

2. chapitel ...**Art. 118–135**¹⁷²**2a. chapitel**¹⁷³ **Cussegliaziun****Art. 136**¹⁷⁴ Incumbensas ed organisaziun

¹ La cussegliaziun sa drizza a persunas che lavuran en l'agricultura, en l'economia da chasa purila, en organisaziuns agriculas u en il rom dal svilup dal territori rural sco er en la preservaziun ed en la promoziun da la qualidat da products agriculs. Questas persunas vegnan accompagnadas e cussegliadas en lur process professiunals ed en la furnaziun supplementara orientada a la professiun.

² Ils chantuns procuran per la cussegliaziun sin plaun chantunal.

³ En il rom dals credits deliberads paja la Confederaziun agids finanziaus per prestaziuns da cussegliaziun ad organisaziuns u ad instituziuns ch'èn activas sin plaun sur-regiunal u naziunal en secturs speziaus sco er a centralas da cussegliaziun naziunals.

^{3bis} La Confederaziun po sustegnair activitads da cussegliaziun en il rom da scleriments preliminars per iniziativas da projects cuminaivels.¹⁷⁵

⁴ Sustegnidas vegnan activitads da cussegliaziun che promovon il barat da savida, d'infurmaziuns e d'experientschas tranter la perscrutaziun e la pratica, tranter ils manaschis agriculs e las persunas tenor l'alineia 1. Il Cussegl federal fixescha ils singuls champs d'activitad e las singulas categorias da prestaziun.

¹⁷¹ Versiun tenor la cifra I 6.5 da l'O dals 9 da nov. 2011 (examinaziun da las cumissiuns extraparlamentaras), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 5227).

¹⁷² Aboli tras la cifra II 5 da l'aggiunta da la LF dals 13 da dec. 2002 davart la furnaziun professiunala, cun effect dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4557; BBl 2000 5686).

¹⁷³ Anteriura secziun 4 dal chapitel 2. Versiun tenor la cifra II 5 da l'aggiunta 1 da la LF dals 13 da dec. 2002 davart la furnaziun professiunala, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4557; BBl 2000 5686).

¹⁷⁴ Versiun tenor la cifra II 8 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la gulinaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBl 2005 6029).

¹⁷⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

⁵ Il Cussegl federal regla las pretensiuns envers las organisaziuns, las instituziuns e las centralas da cussegliaziun sco er envers ils cussegliaders che vegnan engaschads da talas.

Art. 137 e 138¹⁷⁶

Art. 139¹⁷⁷

3. chapitel **Cultivaziun da plantas ed allevament d'animals sco er** **resursas geneticas**¹⁷⁸

1. secziun Cultivaziun da plantas

Art. 140

¹ La Confederaziun po promover la cultivaziun da plantas da niz che:

- a. han in'auta valur ecologica;
- b. han in'auta valur qualitativa; u
- c. èn adattadas a las relaziuns da las differentas regiuns dal pajais.

² Ella po pajar contribuziuns a manaschis da cultivaziun privats ed ad organisaziuns professionalas che furneschan prestaziuns en l'interess public, en spezial per:

- a. cultivar, tegnair net e meglierar spezias;
- b. emprovas d'emplantaziun;
- c.¹⁷⁹ ...

³ Ella po sustegnair la producziun da semenzas e da plantas cun contribuziuns.

2. secziun Allevament d'animals

Art. 141 Promoziun da l'allevament

¹ La Confederaziun po promover l'allevament d'animals da niz che:

- a. èn adattads a las relaziuns natiralas dal pajais;

¹⁷⁶ Aboli tras la cifra II 29 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la guli-vaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBI 2005 6029).

¹⁷⁷ Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, cun effect dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹⁷⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁷⁹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

- b.¹⁸⁰ èn sauns, effizients e resistents; e
- c. permettan da producir en moda favuraivla e s'orientond al martgà products d'allevament da muvel d'auta qualitat.

² Questa promoziun duai garantir in allevament independent d'auta qualitat.

Art. 142 Contribuziuns

¹ La Confederaziun po pajar contribuziuns ad organisaziuns renconuschidas, en spezial per:

- a. manar cudeschs d'allevament, far examens da prestaziun e stimar la valor da l'allevament;
- b. programs che han l'intent da promover la prestaziun e la qualitat sco er da sanar e da tegnair sauns ils effectivs d'animals;
- c.¹⁸¹ ...

² Per l'allevament d'animals transgenics na vegnan pajadas naginas contribuziuns.

Art. 143 Premissas

Las contribuziuns vegnan concedidas, sche:

- a.¹⁸² ...
- b. ils allevaturs prendan las mesiras d'agid a sasez che pon vegnir pretendidas dad els e sa participeschan finanziailmain a las mesiras da promoziun; e
- c. las mesiras promovidas correspundan a las normas internaziunalas.

Art. 144 Renconuschientscha d'organisaziuns

¹ Il UFAG renconuscha las organisaziuns. ...¹⁸³

² Il Cussegl federal regla las premissas.

Art. 145¹⁸⁴

¹⁸⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

¹⁸¹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

¹⁸² Aboli tras la cifra II 29 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la guli-vaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBl 2005 6029).

¹⁸³ Aboli la segunda frasa tras la cifra II 29 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la guli-vaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBl 2005 6029).

¹⁸⁴ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

Art. 146 Cundiziuns d'import concernent l'allevament d'animals e las genealogias

Per l'import d'animals da razza, da sperma, da cellas d'ov e d'embrios po il Cussegl federal fixar cundiziuns concernent l'allevament d'animals e concernent las genealogias.

Art. 146a¹⁸⁵ Animals da niz modifitgads geneticamain

Il Cussegl federal po decretar prescripziuns per allevar, importar u metter en circulaziun animals da niz modifitgads geneticamain.

Art. 147 Tratga da chavals¹⁸⁶

¹ Per sustegnair l'allevament da chavals maina la Confederaziun ina tratga da chavals.¹⁸⁷

² La tratga da chavals è suttamessa al UFAG.

³ ...¹⁸⁸

3. secziun¹⁸⁹ Resursas geneticas per l'agricultura e per l'alimentaziun

Art. 147a Conservaziun ed utilisaziun persistenta da resursas geneticas

¹ La Confederaziun po promover la conservaziun e l'utilisaziun persistenta da las resursas geneticas. Ella po manar u laschar manar bancas geneticas e collecziuns da conservaziun e sustegnair particularmain cun contribuziuns mesiras sco la conservaziun in situ.

² Il Cussegl federal po fixar las pretensiuns envers las bancas geneticas, envers las collecziuns da conservaziun, envers las mesiras ed envers las persunas che han il dretg da survegnir contribuziuns. El fixescha ils criteris per la repartiziun da las contribuziuns.

¹⁸⁵ Integrà tras la cifra 8 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBI 2000 2391).

¹⁸⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁸⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

¹⁸⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337). Abolì tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 18 da zer. 2010, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 5003; BBI 2009 7207).

¹⁸⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

Art. 147b Access a las resursas geneticas e repartiziun dals avantatgs

Uschenavant ch'i existan obligaziuns internaziunalas, regla il Cussegl federal l'access a las resursas geneticas e la repartiziun d'avantatgs che resultan da l'utilisaziun da talas resursas.

7. titel Protecziun da las plantas e meds da produczion¹⁹⁰**1. chapitel Disposiziuns executivas¹⁹¹****Art. 148**

¹ La Confederaziun decretescha prescripziuns per impedir che organissemms nuschaivels fetschian donns sco er che meds da produczion betg adattads vegnian mess en circulaziun.

² En quest connex observa el las premissas da la segirezza da products.¹⁹²

2. chapitel¹⁹³ Mesiras preventivas**Art. 148a**

¹ Sche las infurmaziuns scientificas per far in giudicament cumplexiv da las ristgas d'in med da produczion u da material vegetal, che po esser il purtader d'organissemms nuschaivels spezialmain privlus, en insufficientas, pon vegnir prendidas mesiras preventivas, sche:

- a. i para d'esser plausibel che quest med da produczion u material vegetal po avair effects secundars inacceptabels per la sanadad dals umans, dals animals, da las plantas u da l'ambient; e
- b. la probabilitad che quests effects secundars sa mussian vegn giuditgada sco considerabla u las consequenzas respectivas pon esser gravantas.

² Las mesiras preventivas ston vegnir examinadas ed adattadas entaifer ina perioda adequata a norma da novas enconuschientschas scientificas.

³ Sco mesiras preventivas po il Cussegl federal particularmain:

- a. restrenscher, colliar cun cundiziuns u scumandar l'import, il metter en circulaziun u l'utilisaziun da meds da produczion;

¹⁹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹⁹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹⁹² Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

¹⁹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BB1 2002 4721 7234).

- b. restrenscher, colliar cun cundiziuns u scumandar l'import ed il metter en circulaziun da material vegetal e d'objects che pon esser ils purtaders d'organissemms nuschaivels spezialmain privlus.

3. chapitel¹⁹⁴ Protecziun da las plantas

1. secziun Basas

Art. 149 Confederaziun

¹ Per proteger culturas cunter organissemms nuschaivels promova la Confederaziun ina pratica adattada per la protecziun da las plantas.

² Il Cussegl federal decretescha prescripziuns per proteger culturas e material vegetal (plantas, parts da plantas e products vegetals) cunter organissemms nuschaivels spezialmain privlus.

Art. 150 Chantuns

Ils chantuns mainan in servetsch da protecziun da las plantas che garantescha en spezial che las mesiras per cumbatter ils organissemms nuschaivels vegnian exequidas correctamain en Svizra.

Art. 151 Principis da la protecziun da las plantas

¹ Tgi che producescha, importa u metta en circulaziun material vegetal, sto observar ils principis da la protecziun da las plantas.

² En spezial è el obligà d'annunziar organissemms nuschaivels spezialmain privlus.

2. secziun Mesiras spezialas

Art. 152 Import, export, producziun e metter en circulaziun

¹ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns per importar e per metter en circulaziun:

- a. organissemms nuschaivels spezialmain privlus;
- b. material vegetal ed objects che pon esser ils purtaders d'organissemms nuschaivels spezialmain privlus.

² En spezial po el:

- a. determinar che tschert material vegetal dastga vegnir mess en circulaziun mo cun ina permissiun;
- b. decretar prescripziuns davart la registraziun e davart la controlla da manaschis che produceschan u che mettan en circulaziun tal material vegetal;

¹⁹⁴ Oriundamain: 1. chapitel

- c. obligar quests manaschis da manar in register davart tal material vegetal;
 - d. scumandar l'import ed il metter en circulaziun da material vegetal ch'è infectà u che pudess esser infectà d'organismes nuschaivels spezialmain privlus;
 - e. scumandar la cultivaziun da plantas ospitantas ch'èn sutpostas fermamain a la contaminaziun cun quests organismes nuschaivels spezialmain privlus.
- ³ Il Cussegl federal procura ch'il material vegetal ch'è destinà per l'export adempleschia las pretensiuns internaziunalas.

Art. 153 Mesiras da cumbat

Per impedir che organismes nuschaivels spezialmain privlus vegnian importads e sa derasian po il Cussegl federal particularmain:

- a. ordinar la surveglianza da la situaziun fitosanitara;
- b. determinar che material vegetal che para d'esser infectà ed objects e parcelas che paran d'esser infectads vegnian isolads uschè ditg ch'i na po betg vegnir exclus ch'els èn infectads;
- c. ordinar il tractament, la dischinfecziun u la destrucziun da culturas, da material vegetal, da meds da produenziun e d'objects ch'èn u che pudessan esser infectads d'organismes nuschaivels spezialmain privlus.

3. secziun Finanziaziun dal cumbat cunter organismes nuschaivels

Art. 154 Prestaziuns dals chantuns

¹ Ils chantuns exequeschan sin agen quint las mesiras ch'èn vegnidas surdadas ad els.

² Tgi che producescha, importa u metta en circulaziun material vegetal e sa sustira intenziunadamain u per negligentscha da las obligaziuns da l'artitgel 151, po vegnir sfurzà da surpigliar ils custs.

Art. 155 Prestaziuns da la Confederaziun

La Confederaziun surpiglia per regla 50 pertschient, en situaziuns extraordinarias fin a 75 pertschient dals custs renconuschids dals chantuns per realisar las mesiras da cumbat tenor l'artitgel 153.

Art. 156 Indemnisaziun per donns

¹ Sche la valor d'objects è vegnida reducida u destruida pervia da mesiras da defensiun ordinadas da las autoritads u tras dischinfecziun u mesiras sumegliantas, po vegnir pajada al proprietari ina indemnisaziun commensurada.

² Las indemnisaziuns vegnan fixadas definitivamain en ina procedura uschè simpla sco pussaivel e gratuita per la persuna donnegiada:

- a. dal UFAG, sch'i sa tracta da mesiras ch'èn vegnidas ordinadas al cunfin da la Svizra u tras il UFAG a l'intern da la Svizra;
- b. da l'autorità administrativa chantunala cumpetenta, sch'i sa tracta d'altres mesiras a l'intern da la Svizra.¹⁹⁵

³ La Confederaziun restituescha als chantuns almain in terz dals custs che talas indemnisaziuns han chaschunà.

Art. 157¹⁹⁶ Contribuziuns

¹ La Confederaziun po incumbensar organisaziuns privatas da far las controllas.

² Las organisaziuns privatas vegnan indemnisadas per ademplir questas incumbensas da controlla.

4. chapitel Meds da produczium¹⁹⁷

Art. 158 Noziun e champ d'applicaziun

¹ Sco meds da produczium¹⁹⁸ valan substanzas ed organissemes che servan a la produczium agricula. Latiers tutgan en spezial ladims, meds per proteger las plantas, pavels e material vegetal da multiplicaziun.

² Il Cussegl federal po suttametter a las prescripziuns da quest chapitel meds da produczium che vegnan duvrads en moda analoga, ma betg per l'agricultura.

Art. 159 Principis

¹ I dastgan vegnir importads u mess en circulaziun mo meds da produczium che:

- a. èn adattads per l'utilisaziun previsa;
- b. n'han – premess ch'els vegnan duvrads tenor las prescripziuns – nagins effects secundars inacceptabels; e
- c. garanteschon che victualias ed objects da diever che adempleschan las pretensiuns da la legislaziun da victualias vegnan fatgs sin basa da products da partenza tractads cun tals meds.

² Tgi che dovra meds da produczium sto observar las instrucziuns d'utilisaziun.

¹⁹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹⁹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹⁹⁷ Oriundamain 2. chapitel. Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

¹⁹⁸ Expressiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234). Questa midada è resguardada en l'entir decret.

Art. 159a¹⁹⁹ Prescripziuns davart l'import, il metter en circulaziun e l'utilisaziun
 Il Cussegl federal po decretar prescripziuns per importar, metter en circulaziun ed
 utilizar meds da produenziun. Particularmain po el limitar u scumandar d'importar, da
 metter en circulaziun e d'utilisar meds da produenziun.

Art. 160 Obligaziun d'admissiun

¹ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns per importar e per metter en
 circulaziun meds da produenziun.

² El po suttametter ad in'obligaziun d'admissiun:

- a. l'import ed il metter en circulaziun da meds da produenziun sco er las per-
 sunas che fan quai;
- b. producents da pavel e da material da multiplicaziun vegetal;
- c. producents d'auters meds da produenziun, sche la controlla da lur metodos da
 produenziun guida essenzialmain che quests meds da produenziun adimple-
 schan las pretensiuns per als metter en circulaziun.²⁰⁰

³ El determinescha tge servetschs federals che ston vegnir integrads en la procedura
 d'admissiun.

⁴ Sche meds da produenziun èn suttamess ad in'obligaziun d'admissiun er pervia
 d'auters decrets, determinescha il Cussegl federal in servetsch d'admissiun cumi-
 naivel.

⁵ Il Cussegl federal regla la collavuraziun tranter ils servetschs federals participads.

⁶ Admissiuns estras u lur revocaziuns sco er rapports da controlla esters ed attesta-
 zions da confurmitad estras che sa basan sin pretensiuns equivalentas vegnan ren-
 conuschids, uschenavant che las relaziuns agronomas e relevantas per l'ambient
 concernent l'utilisaziun dals meds da produenziun èn cumparegliablas. Il Cussegl
 federal po prevair excepziuns.²⁰¹

⁷ L'import ed il metter en circulaziun da meds da produenziun permess en Svizra ed a
 l'exteriur èn libers. Quests meds da produenziun vegnan designads dal servetsch
 competent.

⁸ Igl è scumandà da duvrar antibiotica e substanzas sumegliantas per augmentar la
 prestaziun d'animals. L'utilisaziun per intents terapeutics sto vegnir annunziada e
 sto vegnir cumprovada cun in schurnal da tractament. Per charn importada prenda il
 Cussegl federal mesiras tenor l'artitgel 18.

¹⁹⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).
 Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 12 da zer. 2009, en vigur dapi il
 1. da fan. 2010 (AS 2010 2617; BBl 2008 7275).

²⁰⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004
 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

²⁰¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004
 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

Art. 160a²⁰² Import

Als meds per proteger las plantas ch'èn vegnids mess legalmain en circulaziun en il champ d'applicaziun territorial da la Cunvegna dals 21 da zercladur 1999²⁰³ tranter la Confederaziun svizra e la Communitad europeica davart il commerzi cun products agriculs, dastgan vegnir mess en circulaziun en Svizra. Sche interess publices èn periclitads, po il Cussegl federal restrenscher u scumandar l'import u il metter en circulaziun.

Art. 161 Designaziun ed emballadi

Il Cussegl federal decretescha prescripziuns per designar e per emballar ils meds da produenziun.

Art. 162 Catalogs da sorts

¹ Il Cussegl federal po prescriber che da singulas spezias da plantas dastgan vegnir importadas, messas en circulaziun, reconuschidas u duvradas en Svizra mo sorts ch'èn vegnidas inscrites en in catalog da sorts. El regla las premissas per l'inscripziun en ils catalogs da sorts.

² El po autorisar il UFAG da decretar catalogs da sorts.

³ El po tractar l'inscripziun en in catalog da sorts d'in auter pajais da medema maniera sco l'inscripziun en il catalog da sorts svizzer.

Art. 163 Prescripziuns d'isolaziun

¹ Ils chantuns pon obligar ils cultivaturs da parcelas che n'èn betg previsas per producir material da multiplicaziun vegetal, da resguardar distanzas da segirezza tar culturas vischinas da las medemas spezias, sche quai è necessari per motivs da la cultivaziun, da la multiplicaziun u da la proteenziun da las plantas.

² Ils beneficiaris ston indemnisar adequatamain ils cultivaturs che vegnan restrenschids en lur activitad da cultivaziun. En cas da dispita fixescha il chantun l'indemnisaziun.

Art. 164 Statistica da la svieuta

Il Cussegl federal po obligar ils producents da meds da produenziun e las firmas da commerzi da far indicaziuns davart las quantitads da meds da produenziun ch'èn vegnidas messas en circulaziun en Svizra.

Art. 165 Infurmaziun

¹ Tgi che metta en circulaziun meds da produenziun, sto infurmar ils cumpraders davart las qualitads e davart l'utilisabladad da quests meds.

²⁰² Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²⁰³ SR 0.916.026.81

² Ils servetschs federalis cumpetents han il dretg d'infurmar la publicitad davart las qualitads e davart l'utilisabladad da meds da produczium.

7a. titel²⁰⁴ Ulteriuras disposiziuns

1. chapitel Mesiras preventivas

Art. 165a

¹ Sche meds da produczium u material vegetal u d'animals èn ina periclitaziun pusaisivla per la sanadad dals umans, dals animals, da las plantas u da l'ambient u per las cundiziuns generalas economicas per l'agricultura pervia d'eveniments radiologics, biologics, chemics, nativals u auters cun consequenzas internaziunalas, naziunalas u regiunalas, po il UFAG prender mesiras preventivas en cunvegnientscha cun ils uffizis federalas cumpetents.

² Sco mesiras preventivas po il UFAG particularmain:

- a. restrenscher, colliar cun cundiziuns u scumandar la pascalaziun, la sortida al liber u la racolta;
- b. restrenscher, colliar cun cundiziuns u scumandar l'import, il metter en circulaziun u l'utilisaziun da meds da produczium e da material vegetal e d'animals;
- c. fixar en cas d'in privel imminent che:
 1. ils meds da produczium eventualmain periclitants u il material vegetal e d'animals stoppian vegnir sequestrads u confiscads e destruids,
 2. manaschis hajan da smetter cun la produczium,
 3. manaschis stoppian dismetter products.

³ Las mesiras preventivas ston vegnir controlladas regularmain e ston vegnir adattadas u abolidas a norma dal giudicament da las ristgas.

⁴ Sch'in donn è resultà tras las ordinaziuns d'ina autoritad, po vegnir pajada – tenor duaivladad – ina indemnizaziun a la persuna donnegiada.

2. chapitel Obligaziun da tolerar la cultivaziun da terren nuncultivà

Art. 165b

¹ Ils proprietaris da bains immobigliars ston tolerar gratuitamain la cultivaziun e la tgira da terren nuncultivà, sch'i dat in interess public per quai. In interess public è en spezial avant maun, sche la cultivaziun dal terren è necessaria per mantegnair l'agricultura, per proteger cunter privels da la natira u per mantegnair spezias da plantas e d'animals spezialmain degnas da vegnir protegidas.

²⁰⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

² L'obligaziun da tolerar la cultivaziun exista almain 3 onns. Tgi che vul – s'enter che quest termin è scadi – puspè cultivar sez il bain immobigliar u al laschar cultivar d'in fittadin, sto annunziar quai al cultivatur vertent almain 6 mais avant la scadenza dal termin.

³ Ils chantuns decreteschan las disposiziuns executivas necessarias; en il cas singul fixeschan els, sche la cultivaziun e la tgira ston vegnir toleradas.

3. chapitel **Sistems d'infurmaziun**

Art. 165c Sistems d'infurmaziun per datas davart il manaschi, davart la structura e davart contribuziuns

¹ Il UFAG maina in sistem d'infurmaziun per exequir questa lescha, particularmain per conceder contribuziuns e per realisar retschertgas statisticas da la Confederaziun.

² Il sistem d'infurmaziun cuntogna datas da personas, inclusiv las datas dals cultivaturs en la produczion primara, sco er datas davart ils manaschis agriculs e davart las tegnidas d'animals.

³ Il UFAG po render accessiblas online las datas per ils suandants servetschs e per las suandantas personas u dar vinavant las datas a tals ed a talas:

- a. Uffizi federal da segirezza alimentara e fatgs veterinars (USAV)²⁰⁵: per garantir la segirezza da victualias, l'igiema da victualias, la segirezza dal pavel, la sanadad dals animals e la protecziun dals animals sco er ina produczion primara irrepeschabla;
- b. Uffizi federal da sanadad publica (UFSP)²⁰⁶: per garantir la segirezza da victualias, l'igiema da victualias sco er la protecziun cunter engion;
- c. Uffizi federal d'ambient (UFAM): per sustegnair l'execuziun da la legislaziun davart la protecziun da l'ambient, da la natira e da la patria sco er da las auas;
- d. ulteriurs servetschs federals: per ademplir las incumbensas surdadas ad els, sch'il Cussegl federal prevesa quai;
- e. autoritads executivas chantunalas: per ademplir las incumbensas legalas da lur champ da cumpetenza;
- f. terzas personas ch'èn incaricadas tenor ils artitgels 43 e 180 cun incumbensas da l'execuziun da la legislaziun d'agricultura;
- g. terzas personas che possedan in'autorisaziun da l'administratur.

²⁰⁵ La designaziun da l'unitad administrativa è vegnida adattada per il 1. da schan. 2014 applitgond l'art. 16 al. 3 da l'O dals 17 da nov. 2004 davart las publicaziuns uffizialas (AS 2004 4937). Questa adattaziun è vegnida fatga en tut il text.

²⁰⁶ Concerna la partiziun vertenta «Segirezza da victualias» dal UFSP ch'è vegnida integrada en il USAV per il 1. da schan. 2014.

Art. 165d Sistem d'infurmaziun per datas da controlla

¹ Il UFAG maina in sistem d'infurmaziun per planisar, registrar ed administrar controllas tenor questa lescha e per evaluar ils resultats da questas controllas. Il sistem d'infurmaziun serva en spezial a controllar ils pajaments directes.

² Il sistem d'infurmaziun dal UFAG è ina part integrala dal sistem d'infurmaziun central cuminaivel per lung da la chadaina da victualias dal UFAG, dal USAV e dal UFSP²⁰⁷ per garantir la segirezza da victualias, la segirezza dal pavel, la sanadad dals animals, la protecziun dals animals ed ina producziun primara irreproschabla.

³ Il sistem d'infurmaziun dal UFAG cuntegna datas da personas inclusiv:

- a. datas da controllas e da resultats da controllas;
- b. datas da mesiras administrativas e da sancziuns penalas.

⁴ En il rom da lur incumbensas legalas pon las suandantas autoritads ed ulteriuras personas autorisadas elavurar online datas en il sistem d'infurmaziun:

- a. il USAV: per garantir la segirezza da victualias, l'igiene da victualias, la segirezza dal pavel, la sanadad dals animals e la protecziun dals animals sco er ina producziun primara irreproschabla;
- b. il UFSP²⁰⁸: per garantir la segirezza da victualias, l'igiene da victualias e la protecziun cunter engion;
- c. las autoritads executivas chantunalas ed ils servetschs ch'èn incumbensads dad ellas da far las controllas: per ademplir las incumbensas legalas da lur champ da cumpetenza;
- d. terzas personas ch'èn incaricadas cun incumbensas d'execuziun.

⁵ En il rom da lur incumbensas legalas pon ils suandants servetschs e las suandantas personas consultar online datas en il sistem d'infurmaziun:

- a. il USAV: per garantir la segirezza da victualias, l'igiene da victualias, la segirezza dal pavel, la sanadad dals animals e la protecziun dals animals sco er ina producziun primara irreproschabla;
- b. il UFSP²⁰⁹: per garantir la segirezza da victualias, l'igiene da victualias e la protecziun cunter engion;
- c. il UFAM: per sustegnair l'execuziun da la legislaziun davart la protecziun da l'ambient, da la natira e da la patria sco er da las auas;
- d. ulteriurs servetschs federals: per ademplir las incumbensas surdadas ad els, sch'il Cussegl federal prevesa quai;

²⁰⁷ Concerna la partiziun vertenta «Segirezza da victualias» dal UFSP ch'è vegnida integrada en il USAV per il 1. da schan. 2014.

²⁰⁸ Concerna la partiziun vertenta «Segirezza da victualias» dal UFSP ch'è vegnida integrada en il USAV per il 1. da schan. 2014.

²⁰⁹ Concerna la partiziun vertenta «Segirezza da victualias» dal UFSP ch'è vegnida integrada en il USAV per il 1. da schan. 2014.

- e. las autoritads executivas chantunalas ed ils servetschs ch'èn incumbensads dad ellas da far las controllas: per ademplir las incumbensas legalas da lur champ da cumpetenzia;
- f. l'administratur per datas che al concernan;
- g. terzas personas che possedan in'autorisaziun da l'administratur.

Art. 165e Sistem d'infurmaziun geografica

¹ Il UFAG maina in sistem d'infurmaziun geografica per sustegnair las incumbensas d'execuziun da la Confederaziun e dals chantuns tenor questa lescha.

² Il sistem d'infurmaziun cuntegna datas davart las surfatschas e davart lur utilisaziun sco er ulteriuras datas per incumbensas d'execuziun che han ina relaziun cun il spazi.

³ L'access a e l'utilisaziun da las datas sa drizzan tenor las disposiziuns da la Lescha da geoinfurmaziun dals 5 d'october 2007²¹⁰.

Art. 165f Sistem d'infurmaziun central davart ils transferiments da substanzas nutritivas

¹ Il UFAG maina in sistem d'infurmaziun per registrar ils transferiments da substanzas nutritivas en l'agricultura.

² Manaschis che consegnan substanzas nutritivas ston registrar tuttas furniziuns en il sistem d'infurmaziun.

³ Manaschis che surpiglian substanzas nutritivas ston confermar tuttas furniziuns en il sistem d'infurmaziun.

⁴ En il rom da lur incumbensas legalas pon ils suandants servetschs e las suandantas personas consultar online datas en il sistem d'infurmaziun:

- a. il UFAM: per sustegnair l'execuziun da la legislaziun davart la protecziun da las auas;
- b. las autoritads executivas chantunalas ed ils servetschs ch'èn incumbensads dad ellas da far las controllas: per ademplir las incumbensas legalas da lur champ da cumpetenzia;
- c. l'administratur per datas che al concernan;
- d. terzas personas che possedan in'autorisaziun da l'administratur.

Art. 165g Disposiziuns executivas

Per ils systems d'infurmaziun tenor ils artitgels 165c–165f regla il Cussegl federal spezialmain:

- a. la furma da la retschertga da datas ed ils termins da las furniziuns da las datas;

²¹⁰ SR 510.62

- b. la structura ed il catalog da datas;
- c. la responsabladad per l'elavuraziun da las datas;
- d. ils dretgs d'access, particularmain la dimensiun dals dretgs d'access online;
- e. las mesiras organisatoricas e tecnicas ch'èn necessarias per garantir la protecziun da las datas e la segirezza da las datas;
- f. la collavuraziun cun ils chantuns;
- g. ils termins da tegnair en salv e da stizzar las datas;
- h. l'archivaziun.

Art. 165^{gbis} 211 Sistem d'infurmaziun davart las datas d'animals

¹ Las datas da la banca da datas davart il traffic d'animals tenor l'artitgel 45b da la Lescha dal 1. da fanadur 1966²¹² davart epidemias d'animals (LFE) pon vegnir elavuradas per l'execuziun da mesiras da la politica agrara. Il Cussegl federal regla, tge datas che pon vegnir elavuradas.

² Il Cussegl federal po delegar a la Identitas SA (art. 7a LFE) incumbensas che concernan l'execuziun da mesiras da la politica agrara. El regla la delegaziun da las incumbensas, la surpigliada dals custs e l'elavuraziun da las datas.

4. chapitel Proprietad intellectuala

Art 165h

¹ Cun excepziun dals dretgs d'autur tutgan a la Confederaziun ils dretgs vi da bains immaterials ch'èn vegnids stgaffids – exequind lur activitad uffiziala – da persunas che stattan en ina relaziun da lavur cun il UFAG u cun las staziuns da perscrutaziun en il senn da Lescha dals 24 da mars 2000²¹³ davart il personal da la Confederaziun.

² En cas da programs da computer ch'èn vegnids stgaffids da persunas tenor l'alinia 1 exequind lur activitad uffiziala sa chattan ils dretgs d'utilisaziun exclusivs tar il UFAG u tar sias staziuns da perscrutaziun. Per transferir dretgs en il sectur da las ulteriuras categorias d'ovras dal dretg d'autur pon il UFAG e las staziuns da perscrutaziun fixar regulaziuns contractualas cun ils titulars dals dretgs.

³ Tgi cha ha stgaffi bains immaterials en il senn dals alineas 1 e 2 sto vegnir participà commensuradamain ad in eventual gudogn che resulta da l'utilisaziun commerciala da quels bains.

²¹¹ Integrà tras la cifra II da la LF dals 19 da zer. 2020, en vigur dapi il 1. da schan. 2021, al. 2 en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2020 5749; 2021 680; BBl 2019 4175).

²¹² SR 916.40

²¹³ SR 172.220.1

8. titel

Protecziun giuridica, mesiras administrativas e disposiziuns penalas

1. chapitel Protecziun giuridica

Art. 166 En general

¹ Tar l'uffizi federal cumpetent poi vegnir fatg recurs cunter disposiziuns d'organisasiuns e da firmas tenor l'artitgel 180.

² Cunter disposiziuns ch'ils uffizis federals, ils departaments e las ultimas instanzas chantunalas han decretà applitgond questa lescha e sias disposiziuns executivas poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal; exceptà da quai èn disposiziuns chantunalas davart meglieraziuns da structura.²¹⁴

^{2bis} Avant ch'il Tribunal administrativ federal decida davart in recurs che pertutga l'import, l'export u il metter en circulaziun da meds per proteger las plantas, consultescha el ils servetschs da giudicament ch'èn stads participads a la procedura da l'istanza precedenta.²¹⁵

³ L'uffizi federal cumpetent è autorisà da far valair ils meds legals dal dretg chantunal e federal cunter disposiziuns da las autoritads chantunalas applitgond questa lescha e ses decretos executivs.

⁴ Las autoritads chantunalas communitgeschan lur disposiziuns immediatamain e gratuitamain a l'uffizi federal cumpetent. Il Cussegl federal po prevar excepziuns.

Art. 167²¹⁶

Art. 168 Procedura da protesta

Il Cussegl federal po prevar en ils decretos executivs ina procedura da protesta cunter disposiziuns da l'emprima istanza.

2. chapitel Mesiras administrativas

Art. 169 Mesiras administrativas generalas

¹ En cas da cuntravenziuns cunter questa lescha, cunter sias disposiziuns executivas u cunter las disposiziuns ch'èn vegnidas decretadas sin basa da questa lescha pon vegnir prendidas las suandantas mesiras administrativas:

²¹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

²¹⁵ Integrà tras la cifra II 4 da l'agiunta da la LF dals 15 da dec. 2000 davart las substanzas chemicas (AS 2004 4763; BBl 2000 687). Versiun tenor la cifra 125 da l'agiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

²¹⁶ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

- a. avertiment;
- b. privaziun da renconuschientschas, da permissiuns, da contingents e da chaussas sumegliantas;
- c. exclusiun d'autorisaziuns;
- d. exclusiun da la commercialisaziun directa;
- e. bloccada da la furniziun, da la consegna e da l'utilisaziun;
- f. executiun d'uffizi sin custs da la persuna che ha violà las disposiziuns e las decretaziuns sco er da l'organisaziun incaricada da las incumbensas;
- g. sequestraziun;
- h.²¹⁷ adossament d'in import fin maximalmain 10 000 francs.

² Sche products vegnan mess en circulaziun illegalmain u sche contribuziuns vegnan pretendidas u retratgas illegalmain, po vegnir incassà in import che correspunda maximalmain al retgav brut dals products mess en circulaziun illegalmain u a l'import da las contribuziuns pretendidas u retratgas illegalmain.²¹⁸

³ Per restabilir il stadi legal pon vegnir prendidas supplementarmain las suandantas mesiras:

- a. scumond da duvrar e da metter en circulaziun products u designaziuns;
- b. refusa da products tar l'import u tar l'export;
- c. obligaziun da prender enavos u da revocar products u d'avertir publicamain davart eventualas ristgas da products;
- d. neutralisaziun, confiscaziun u destrucziun dals products.²¹⁹

Art. 170 Reducziun e refusa da contribuziuns

¹ Las contribuziuns pon vegnir reducidas u refusadas, sch'il petent violescha questa lescha, las disposiziuns executivas u las disposiziuns ch'èn vegnidadas sin basa da talas.

² La reducziun u la refusa vala almain per quels onns, en ils quals il petent ha violà las disposiziuns.

²¹⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003 (AS **2003** 4217; BBl **2002** 4721 7234). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 6095; BBl **2006** 6337).

²¹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS **2007** 6095; BBl **2006** 6337).

²¹⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS **2007** 6095; BBl **2006** 6337). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBl **2012** 2075).

^{2bis} Sche las disposiziuns da la legislaziun davart la protecziun da las auas, da l'ambient e dals animals ch'èn decisivas per la producziun agricula na vegnan betg observadas, pon la reducziun e la refusa vegnir fatgas per tut ils genres da pajaments directs.²²⁰

³ Il Cussegl federal regla las reducziuns en cas che prescripziuns en il sector dals pajaments directs e da la cultivaziun da plantas vegnan violadas.²²¹

Art. 171 Restituziun da contribuziuns

¹ Sche las premissas, sut las qualas ina contribuziun è vegnida concedida, n'èn betg pli ademplidas, u sche cundiziuns na vegnan betg observadas, vegnan las contribuziuns pretendidas enavos dal tuttafatg u per part.

² Contribuziuns u avantatgs da facultad retratgs illegalmain ston vegnir restituids u scuntrads, e quai independentamain dal fatg, sche las disposiziuns penalas vegnan applitgadas u betg.

Art. 171a²²² Fatschentas en cuntrapart d'interpresas che domineschan il martgà

¹ En il martgà per products agrìculs e per meds da producziun èn fatschentas en cuntrapart d'interpresas che domineschan il martgà, las qualas collian la surpigliada da rauba e da servetschs per pretschs inadequats cun la clusiun dal contract, en mintga cas in cumportament inadmissibel tenor l'artigel 7 da la Lescha da cartels dals 6 d'october 1995²²³ e vegnan chastiadas a norma da ses artigel 49a u 50.

² L'inadeguatezza d'in pretsch en il senn da l'aleina 1 vegn presumada, sche quest pretsch divergescha considerablmain dal pretsch per rauba cumparegliabla e per servetschs cumparegliabels en il champ d'applicaziun territorial da la Cunvegna dals 21 da zercladur 1999²²⁴ tranter la Confederaziun svizra e la Communitad europeica davart il commerzi cun products agrìculs.

³ En las proceduras exequidas da las autoritads da concorrenza tenor l'aleina 1 n'èn ils artigels 8 e 31 da la Lescha da cartels dals 6 d'october 1995 betg applitgabels.

²²⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²²¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²²² Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²²³ SR 251

²²⁴ SR 0.916.026.81

3. chapitel Disposiziuns penalas

Art. 172²²⁵ Delicts e crims

¹ Tgi che dovra illegalmain ina denominaziun d'origin protegida u ina indicaziun geografica protegida tenor l'artitgel 16 u ina classificaziun u designaziun tenor l'artitgel 63, vegn chastia sin dumonda cun in chastì da detenziun fin ad 1 onn u cun in chastì pecuniar. En quai che concerna la classificaziun e la designaziun tenor l'artitgel 63 han il dretg da pretender in chastì er ils organs da controlla ch'èn incumbensads dal Cussegl federal tenor l'artitgel 64 alinea 4 sco er quels ch'èn nominads dals chantuns.

² Tgi che agescha da professiun, vegn persequità d'uffizi. Il chastì è in chastì da detenziun fin a 5 onns u in chastì pecuniar. Cun il chastì da detenziun sto vegnir pronunzià er in chastì pecuniar.²²⁶

Art. 173 Surpassaments

¹ Premess ch'il malfatg na vegnia betg smanatschà cun in chastì pli grev tenor in'otra prescripziun, vegn chastia cun multa fin a 40 000 francs tgi che:²²⁷

a.²²⁸ violescha u usurpescha l'apparientscha cuminaivla che la Confederaziun ha fixà tenor l'artitgel 12 alinea 3;

a^{bis}.²²⁹ cuntrafa a las prescripziuns da designaziun decretadas u renconuschidas tenor ils artitgels 14 alinea 1 literas a–c, e ed f sco er 15;

a^{ter}.²³⁰ cuntrafa a las prescripziuns davart il diever dals segns uffizials decretadas tenor l'artitgel 14 alinea 4;

b. cuntrafa a las prescripziuns decretadas tenor l'artitgel 18 alinea 1 davart la decleraziun da products che vegnan producids tenor metodas da produciun ch'èn scumandadas en Svizra;

c. refusa da dar infurmaziuns u fa indicaziuns faussas u incumpletas tar retschertgas tenor ils artitgels 27 u 185;

c^{bis}.²³¹ n'observa betg las pretensiuns tenor l'artitgel 27a alinea 1, violescha l'obligaziun decretada tenor l'artitgel 27a alinea 2 da dumandar ina permissiun u cuntrafa a las mesiras ordinadas;

²²⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

²²⁶ Integrà la terza frasa tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

²²⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

²²⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

²²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

²³⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

²³¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

- d. fa en ina procedura da contribuziun u en la procedura per la repartiziun d'in contingent indicaziuns faussas u engianantas;
- e. producescha u metta en circulaziun latg u products da latg senza observar las prescripziuns u las disposiziuns decretadas da la Confederaziun sin basa da questa lescha;
- f.²³² planta senza permissiun vits, n'observa betg las disposiziuns da classifica-ziun u n'ademplescha betg sias obligaziuns davart il commerzi cun vin;
- g. cuntrafa a las prescripziuns davart l'inseminaziun artificiala tenor l'artigel 145;
- g^{bis}.²³³ n'observa betg las cundiziuns decretadas tenor l'artigel 146 davart l'im-
port d'animals da razza, da sperma, da cellas d'ov e d'embrios;
- g^{ter}.²³⁴ cuntrafa a las prescripziuns decretadas tenor l'artigel 146a davart l'alle-
vament, l'import u il metter en circulaziun d'animals da niz modifitgads
geneticamain;
- g^{quater}.²³⁵ cuntrafa a las mesiras preventivas decretadas tenor l'artigel 148a;
- h. cuntrafa a las prescripziuns decretadas tenor ils artigels 151, 152 u 153 per
proteger las plantas da niz;
- i.²³⁶ n'observa betg las instrucziuns d'utilisaziun tenor l'artigel 159 alinea 2 u las
prescripziuns davart l'utilisaziun decretadas tenor l'artigel 159a;
- k.²³⁷ producescha, importa, depositescha, transporta, metta en circulaziun, offre-
scha u propagescha senza admissiun meds da produenziun ch'èn suttalessa a
l'obligaziun da dumandar in'admissiun (art. 160), utilisescha antibiotica e
substanzas sumegliantas per augmentar la prestaziun d'animals u n'annunzia
betg lur utilisaziun per intents terapeutics (art. 160 al. 8);
- k^{bis}.²³⁸ producescha, importa, depositescha, transporta, metta en circulaziun,
offrescha u propagescha meds da produenziun senza esser admess u registrà
tar il servetsch cumpetent;
- k^{ter}.²³⁹ cuntrafa a las prescripziuns decretadas tenor l'artigel 161 davart la desi-
gnaziun e l'emballadi da meds da produenziun;

²³² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

²³³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²³⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²³⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²³⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²³⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

k^{quater}.²⁴⁰ importa, depositescha, transporta, metta en circulaziun, offrescha u propaghescha meds da producziun scumandads (art. 159a);

l. importa, dovra u metta en circulaziun material da multiplicaziun vegetal d'ina sort che n'è betg inscrista en il catalog da sorts (art. 162);

m. n'observa betg las distanzas da segirezza tenor l'artitgel 163;

n. na fa betg las indicaziuns tenor l'artitgel 164;

o. n'ademplescha betg l'obligaziun da dar infurmaziuns tenor l'artitgel 183.

² Tgi che agescha per negligentscha, vegn chastia cun ina multa fin a 10 000 francs.

³ Premess ch'il malfatg na vegnia betg smanatschà cun in chasti pli grev tenor in'otra prescripziun, vegn chastia cun multa fin a 5000 francs tgi che:

a.²⁴¹ ...

b. cuntrafa ad ina disposiziun executiva, da la quala il surpassament è vegni declerà sco chastiaibel.

⁴ L'emprova e la cumplicitad èn chastiablas.

⁵ En cas spezialmain levs poi vegnir desistì d'ina persecuziun penala e d'in chasti.

Art. 174 Cuminanzas da persunas e persunas giuridicas

Sch'il malfatg vegn commess d'ina persuna giuridica u d'ina cuminanza da persunas, valan ils artitgels 6 e 7 da la Lescha federala dals 22 da mars 1974²⁴² davart il dretg penal administrativ.

Art. 175 Persecuziun penala

¹ La persecuziun penala è chausa dals chantuns.

² Tgi che violescha las prescripziuns davart l'import, davart l'export u davart il transport tras la Svizra, vegn persequità e chastia tenor la legislaziun da duana. En cas da cuntravenziun spezialmain levs en il sector da l'administraziun da contingents d'import per products agriculs poi vegnir renunzià ad ina procedura penala.²⁴³

³ Sch'ina acziun ademplescha il medem mument il causal d'ina cuntravenziun tenor l'alineia 2 e d'ina altra cuntravenziun ch'è da persequitar da l'Uffizi federal da la duana e da la segirezza dals cunfins, vegn pronunzià il chasti per la cuntravenziun pli greva; il chasti po vegnir augmentà commensuradamain.²⁴⁴

²⁴⁰ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 12 da zer. 2009, en vigur dapi il 1. da fan. 2010 (AS 2010 2617; BBl 2008 7275).

²⁴¹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

²⁴² SR 313.0

²⁴³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

²⁴⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013 (AS 2013 3463; BBl 2012 2075). Versiun tenor la cifra I 33 da l'O dals 12 da zer. 2020 davart l'adattaziun da leschas en consequenza da la midada da la designaziun da l'Administraziun federala da duana en il rom da ses ulterior svilup, en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2020 2743).

Art. 176 Exclusion dals artitgels 37–39 da la Lescha da subvenziuns

Ils artitgels 37–39 da la Lescha da subvenziuns dals 5 d'october 1990²⁴⁵ davart malfatgs, davart l'obtenziun d'in avantatg cun rampigns e davart la persecuziun penala n'èn betg applitgabels.

9. titel Disposiziuns finalas

1. chapitel Execuziun

Art. 177 Cussegl federal

¹ Il Cussegl federal decretescha las disposiziuns executivas necessarias, uschenavant che la lescha na regla betg autramain questa cumpetenzza.

² El po delegar l'incumbensa da decretar prescripziuns da natira principalmain tecnica u administrativa al DEFR ed – en il sector da l'admissiun da products fitosanitars – al Departament federal da l'intern u a lur posts da servetsch sco er ad uffizis federals subordinads.²⁴⁶

Art. 177a²⁴⁷ Cunvegns internaziunalas

¹ En il sector agrar po il Cussegl federal far en atgna cumpetenzza cunvegns internaziunalas; exceptà da quai èn cunvegns davart il commerzi agrar.

² En enelegientscha cun ils auters uffizis e servetschs federals interessads po il UFAG far cunvegns da natira tecnica cun autoritads agraras estras, cun staziuns da perscrutaziun da dretg public u cun organizaziuns internaziunalas, particularmain davart:

- a. la renconuschientscha da servetschs da controlla, da valitaziun da la confurmitad, d'accreditaziun, d'annunzia e d'admissiun en il sector agrar;
- b. la renconuschientscha da rapports da controlla, da valitaziuns da la confurmitad e d'admissiuns en il sector da la protecziun da las plantas e dals meds da produenziun sco er da las metodas da produenziun;
- c. la collavuraziun tecnica ed il barat d'infurmaziuns en il sector da la protecziun da las plantas sco er l'admissiun ed il metter en circulaziun da meds da produenziun;
- d. las cundiziuns e las pretensiuns tar la consegna u tar la surpigliada da re-sursas geneticas per l'alimentaziun e per l'agricultura da bancas geneticas controlladas dal stadi;
- e. la renconuschientscha da denominaziuns d'origin en il sector agrar;

²⁴⁵ SR 616.1

²⁴⁶ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 17 da nov. 2021 davart l'adattaziun da la Lescha d'agricultura en consequenza da la reorganizaziun da la procedura d'admissiun da products fitosanitars, en vigor dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2021 759).

²⁴⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

- f. pajaments directs, mesiras da sustegn per il martgà e contribuziuns d'utilisaziun en enclavas ed en il Principadi da Liechtenstein che stattan en connex cun l'applicaziun da questa lescha e da prescripziuns ch'èn relevantas per l'agricultura en il sector da la legislaziun davart epidemias d'animals, davart la protecziun dals animals, davart la protecziun da las auas, davart la protecziun da l'ambient e davart la protecziun da la natira e da la patria;
- g. projects en il rom da la perscrutaziun agrara internaziunala.

Art. 177b²⁴⁸ Prestaziuns commercialas

¹ Il UFAG, ses instituts d'experiment e da retschertga (art. 114) sco er la Tratga naziunala da chavals (art. 147) pon far prestaziuns commercialas per terzas persunas, sche questas prestaziuns:

- a. stattan en in stretg connex cun las incumbensas principalas;
- b. na pregiuditgeschan betg l'adempliment da las incumbensas principalas; e
- c. na pretendan betg meds materials e persunals supplementars considerabels.

² Las prestaziuns commercialas ston vegnir furnidas sin basa d'ina contabilitad dals custs e da las prestaziuns almain per pretschs che cuvran ils custs. Il DEFR po permetter excepziuns per tschertas prestaziuns, sche l'economia privata na vegn betg concurrenzada da quellas prestaziuns.

Art. 178 Chantuns

¹ Uschenavant che l'execuziun n'è betg attribuida a la Confederaziun, è ella chausa dals chantuns.

² Ils chantuns decreteschan las disposiziuns executivas necessarias e las suttamettan al DEFR per prender enconuschientscha.

³ Ils chantuns designeschan las autoritads u las organisaziuns ch'èn cumpetentas per l'execuziun e per la surveglianza.

⁴ Sch'in chantun na decretescha betg a temp las disposiziuns executivas, las decretescha provisoricamain il Cussegl federal.

⁵ Per exequir las mesiras en il sector dals pajaments directs utilischeschan ils chantuns datas da basa definidas, registreschan las surfatschas necessarias e lur utilisaziun sco er ils ulteriurs objects necessaris en il sistem d'infurmaziun geografica tenor l'artigel 165e e calculeschan las contribuziuns per mintga manaschi a maun da questas datas.²⁴⁹

Art. 179 Surveglianza suprema da la Confederaziun

¹ Il Cussegl federal surveglia l'execuziun da questa lescha tras ils chantuns.

²⁴⁸ Integrà tras la cifra 5 da l'agiunta da la LF dals 18 da zer. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 5003; BBl 2009 7207).

²⁴⁹ Integrà tras la cifra 1 da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

² Sch'in chantun exequescha questa lescha en moda manglusa, po la Confederaziun reducir e refusar sias contribuziuns. Quai vala er, sch'in dretg da recurs en il senn da l'artigel 166 alinea 3 n'è betg vegni duvrà.

Art. 180 Collavuraziun d'organisaziuns e da firmas

¹ La Confederaziun ed ils chantuns pon consultar firmas ed organisaziuns per l'execuziun da questa lescha u crear organisaziun adattadas per quest intent.

² La cooperaziun da questas firmas ed organisaziuns vegn survegliada dal stadi. L'autorità cumpetenta descriva las incumbensas e las cumpetenzas che vegnan surdadas a questas firmas ed a questas organisaziuns. Davart lur gestiun e lur contabilitad ston ellas render quint a questa autorità. La controlla parlamentara tar la Confederaziun ed en ils chantuns resta resalvada.

³ Il Cussegl federal ed ils chantuns pon autorisar las firmas e las organisaziuns cooperantas da metter a quint taxas adequatas per lur activitad. Lur tariffas ston vegnir approvadas dal DEFR.

Art. 181 Controlla

¹ Uschenavant che l'execuziun da questa lescha, da las disposiziuns executivas u da las disposiziuns ch'èn vegnidas decretadas sin basa da talas pretenda quai, ordineschan ils organs executivs las mesiras da controlla e las retschertgas necessarias.²⁵⁰

^{1bis} Il Cussegl federal po decretar prescripziuns per garantir in'activitad da controlla unitara, cuminaivla ed accordada sco er il barat d'infurmaziuns necessari tranter ils organs da controlla responsabels cun exequir questa lescha e las ulteriuras leschas che pertutgan l'agricultura.²⁵¹

² Persunas, firmas ed organisaziuns che chaschunan, engrevgeschan u impedeschan controllas tras lur cumportament illegal, èn obligadas da cuvrir ils custs che resultan tras quest cumportament.

³ Il Cussegl federal po surdar singulas mesiras da controlla e retschertgas als chantuns.

⁴ Per controllas che na chaschunan naginas reclamaziuns po el fixar taxas, particularmain per:

- a. controllas fitosanitaras;
- b. controllas da semenza e da plantas;
- c. analisas da controlla;
- d. controllas dals pavel.²⁵²

²⁵⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²⁵¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²⁵² Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

⁵ El po prevair che l'importader sto pajar tar l'import ina taxa per controllas spezialas che ston vegnir fatgas pervia da ristgas enconuschentas u pervia da ristgas che sa mussan da nov en connex cun tscherts meds da produczion agriculs u cun tshertas plantas.²⁵³

⁶ El po prevair autras taxas, uschenavant che la Svizra è s'obligada en in contract internaziunal d'incassar talas.²⁵⁴

Art. 182²⁵⁵ Persecuziun da cuntravenziuns

¹ Il Cussegl federal coordinescha l'execuziun da la Lescha da victualias dals 9 d'october 1992²⁵⁶, da la Lescha da duana dals 18 da mars 2005²⁵⁷ e da la lescha qua avant maun; ultra da quai po el obligar l'Administraziun federala da taglia da dar infurmaziuns.²⁵⁸

² Il Cussegl federal nominescha in servetsch central per eruir cuntravenziuns en ils secturs:

- a. designaziun protegida da products agriculs;
- b. import, transport tras la Svizra ed export da products agriculs;
- c. decleraziun da la derivanza e da la metoda da produczion.

Art. 183²⁵⁹ Obligaziun d'infurmar

Uschenavant che l'execuziun da questa lescha, da las disposiziuns executivas u da las disposiziuns ch'en vegnidas decretadas sin basa da talas pretenda quai, sto mintga persuna dar oravant tut las infurmaziuns pretendidas als organs cumpetents sco er preschentar ils mussaments e surdar tals temporarmain per la controlla; ultra da quai sto mintga persuna permetter l'access al manaschi ed als locals da fatschenta e da deposit e conceder invista dals cudeschs e da las correspundenzas sco er tolerar ch'i vegnian prendidas emprovas.

²⁵³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

²⁵⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

²⁵⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBl 2002 4721 7234).

²⁵⁶ [AS 1995 1469; 1996 1725 agiunta cifra 3; 1998 3033 agiunta cifra 5; 2001 2790 agiunta cifra 5; 2002 775; 2003 4803 agiunta cifra 6; 2005 971; 2006 2197 agiunta cifra 94, 2363 cifra II; 2008 785; 2011 5227 cifra I 2.8; 2013 3095 agiunta I cifra 3. AS 2017 249 agiunta cifra I]. Guardar oz: LF dals 20 da zer. 2014 (SR 817.0).

²⁵⁷ SR 631.0

²⁵⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

²⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBl 2012 2075).

Art. 184²⁶⁰ Agid uffizial d'autras autoritads

Il UFAG e las autoritads da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas sa sustegnan vicendaivlamain e barattan las infurmaziuns ch'èn necessarias per ademplir lur incumbensas.

Art. 185 Datas d'execuziun, monitoring ed evaluaziun²⁶¹

¹ Per sa procurar las basas ch'èn indispensablas per exequir questa lescha e per controllar l'efficacitad relevescha e registrescha la Confederaziun tant sin plaun sectorial sco er sin plaun dal manaschi singul datas:

- a. per realisar mesiras da la politica agrara;
- b. per giuditgar la situaziun economica da l'agricultura;
- c. per observar la situaziun dal martgà;
- d. sco contribuziun per giuditgar las consequenzas da l'agricultura sin las basas da viver natiralas e sin la tgira da la cuntrada cultivada.

^{1bis} Ella fa in monitoring concernent la situaziun economica, ecologica e sociala da l'agricultura sco er da las prestaziuns d'utilitad publica che vegnan furnidas da l'agricultura.²⁶²

^{1ter} Ella evaluescha l'efficacitad da las mesiras da questa lescha.²⁶³

² Per armonisar la retschertga e la registraziun da las datas ed en il senn d'ina statistica agricula unitara po il Cussegl federal prender disposiziuns.

³ Il Cussegl federal po incumbensar servetschs federals, chantuns u auters servetschs da far las retschertgas e da manar ils registers. El po indemnisar questas prestaziuns.

⁴ L'organ federal responsabel po elavurar las datas retschertgadas per intents statistics.

⁵ e 6 ...²⁶⁴

Art. 186 Cumissiun consultativa

Il Cussegl federal nominescha ina cumissiun consultativa permanenta da maximalmain 15 commembers che al cusseglian en l'applicaziun da questa lescha.

²⁶⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁶¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁶² Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁶³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁶⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337). Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

2. chapitel Disposiziuns transitoricas

Art. 187 Disposiziuns transitoricas da la Lescha d'agricultura²⁶⁵

¹ Las disposiziuns abolidas restan applitgables per tut ils fatgs ch'èn capitads durant il temp ch'ellas eran en vigor, cun excepziun da las prescripziuns da procedura.

2-9 ...²⁶⁶

¹⁰ La premissa d'ina cumprova da prestaziun ecologica tenor l'artitgel 70 alinea 2 entra en vigor il pli tard 5 onns suenter l'entrada en vigor da questa lescha.

11-13 ...²⁶⁷

¹⁴ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart la revocaziun da l'emprest concedi a l'organisaziun cuminaivla tenor l'artitgel 1 alinea 2 da l'Urden dal martgà da chaschiel dals 27 da zercladur 1969²⁶⁸. Ils departaments ed ils uffizis designads dal Cussegl federal han il dretg da dar instrucziuns a l'organisaziun cuminaivla davart l'utilisaziun da las activas e davart l'ademplant da las obligaziuns; prestaziuns da la Confederaziun vegnan concedidas mo, sche questas instrucziuns vegnan observadas. L'elecziun dals liquidaturs che vegnan designads da l'organisaziun cuminaivla sto vegnir approvada dal departament designà dal Cussegl federal. Ils custs che resultan tras la liquidaziun da l'organisaziun cuminaivla porta la Confederaziun. Il Cussegl federal guarda ch'ils purtaders da l'organisaziun cuminaivla na retirian nagin profit da la liquidaziun; el decida er, quant enavant ch'il chapital d'acziun vegn restitui.

¹⁵ L'artitgel 55 entra pir en vigor cur che la Lescha dals 20 da mars 1959²⁶⁹ davart il graun è abolida.

Art. 187a²⁷⁰

²⁶⁵ Integrà tras la cifra III da la LF dals 24 da mars 2000 davart l'aboliziun da la LF davart il graun, en vigor dapi il 1. da fan. 2001 (AS **2001** 1539; BBl **1999** 9261).

²⁶⁶ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBl **2012** 2075).

²⁶⁷ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBl **2012** 2075).

²⁶⁸ [AS **1969** 1046, **1991** 857 agiunta cifra 32, **1993** 901 agiunta cifra 28, **1998** 3033 agiunta lit. n].

²⁶⁹ Questa lescha è vegnida messa ord vigor il 1. da fan. 2001.

²⁷⁰ Integrà tras la cifra III da la LF dals 24 da mars 2000 davart l'aboliziun da la LF davart il graun (AS **2001** 1539; BBl **1999** 9261). Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS **2013** 3463 3863; BBl **2012** 2075).

Art. 187b²⁷¹ Disposiziuns transitoricas da la midada dals 20 da zercladur 2003

1-4 ...²⁷²

⁵ L'artitgel 138 entra en vigor cur che la nova Lescha dals 13 da december 2002²⁷³ davart la furmaziun professiunala è entrada en vigor.

6 e 7 ...²⁷⁴

8 ...²⁷⁵

Art. 187c²⁷⁶ Disposiziun transitorica da la midada dals 22 da zercladur 2007

¹ Vins da l'annada 2007 e d'annadas pli veglias pon vegnir elavurads e designads tenor il dretg vertent. Els dastgan vegnir vendids als consuments fin che las reservas èn exaustas.

2 ...²⁷⁷

Art. 187d²⁷⁸ Disposiziuns transitoricas da la midada dals 22 da mars 2013

¹ Fin ils 30 da zercladur 2016 preschenta il Cussegl federal in rapport cun ina metodica per evaluar il niz da plantas modifitgadas geneticamain. En quest connex duai vegnir giuditgà, sche las plantas modifitgadas geneticamain han – cumpareglià cun ils products agriculs e cun ils meds da produenziun tradiziunals – avantatgs per la produenziun, per ils consuments sco er per l'ambient. Sin basa da la metodica elavurada fa il Cussegl federal per la Svizra ina bilantscha dals custs e dal niz da las plantas modifitgadas geneticamain ch'existan il mument che la midada dals 22 da mars 2013²⁷⁹ da questa lescha entra en vigor.

² En collavuraziun cun ils chantuns e las branschas fixescha il Cussegl federal fin la fin da l'onn 2014 las finamiras e las strategias per diagnostigar e per survegliar la resistenza cunter l'antibiotica e per reducir l'applicaziun d'antibiotica.

³ Cun formular las finamiras e las strategias tenor l'alinea 2 ston vegnir resguardads particularmain:

²⁷¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4217; BBI 2002 4721 7234).

²⁷² Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁷³ SR 412.10

²⁷⁴ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁷⁵ Integrà tras la cifra I 15 da la LF dals 19 da dec. 2003 davart il program da distgargia 2003 (AS 2004 1633; BBI 2003 5615). Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095 6107; BBI 2006 6337).

²⁷⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigor dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBI 2006 6337).

²⁷⁷ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, cun effect dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁷⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2013 3463 3863; BBI 2012 2075).

²⁷⁹ AS 2013 3463

- a. las finamiras da l'agricultura che concernan l'ambient;
- b. las recumandaziuns e las directivas internaziunalas;
- c. il stadi actual da la scienza.

⁴ Sin basa dal rapport verifitgeschan la Confederaziun ed ils chantuns, sche las finamiras tenor l'alinea 2 èn vegnidas cuntanschidas, e prendan, en cas da basegn, las mesiras correspondentas.

3. chapitel Referendum ed entrada en vigur

Art. 188

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

³ Ils artitgels 40–42 valan fin ils 31 da december 2008.²⁸⁰

Data da l'entrada en vigur:²⁸¹ 1. da schaner 1999

Art. 28–45 ed agiunta lit. l–n: 1. da matg 1999

Art. 160 al. 7 ed agiunta cifra 7: 1. d'avust 1999

²⁸⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 22 da zer. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 6095; BBl 2006 6337).

²⁸¹ COCF dals 7 da dec. 1998.

Aboliziun e midada dal dretg vertent

Aboliziun dal dretg vertent

Ils suandants decrets vegnan abolids:

- a. il Conclul federal dals 20 da zercladur 1939²⁸² davart la garanzia d'ina contribuziun federala als chantuns Sviz e Glaruna per construir la Pragelstrasse tranter Hinterthal e Vorauen;
- b. il Conclul federal dals 25 da settember 1941²⁸³ davart la garanzia d'ina contribuziun federala al chantun Son Gagl per meglierar la planira dal Rain;
- c. la Lescha d'agricultura dals 3 d'october 1951²⁸⁴; resalvà resta l'artitgel 187 alinea 7 da la lescha qua avant maun;
- d. la Lescha federala dals 14 da december 1979²⁸⁵ davart contribuziuns da cultivaziun a l'agricultura cun cundiziuns da produenziun pli difficilas;
- e. il Conclul federal dals 28 da mars 1952²⁸⁶ davart las contribuziuns federalas a las meglieraziuns daventadas necessarias pervia d'eveniments da la natira;
- f. la Lescha federala dals 23 da mars 1962²⁸⁷ davart credits agriculs d'investiziun ed agids a manaschis agriculs;
- g. il Conclul dals 23 da zercladur 1989²⁸⁸ davart il zutger;
- h. il Conclul federal dals 19 da zercladur 1992²⁸⁹ davart la viticultura;
- i. la Lescha dals 15 da zercladur 1962²⁹⁰ davart la vendita da muvel; resalvà resta l'artitgel 187 alinea 9 da la lescha qua avant maun;
- k. la Lescha federala dals 28 da zercladur 1974²⁹¹ davart las contribuziuns a possessurs da mauglia en la regiun da muntogna ed en la zona da collinas prealpina;

282 [BS 4 1056]

283 [BS 4 1002]

284 [AS 1953 1073; 1962 1144 art. 14; 1967 722; 1968 92; 1971 1465 disp. fin. e trans. dal X. tit. art. 6 cifra 7; 1974 763; 1977 2249 cifra I, 921, 942, 931, 942; 1979 2058; 1982 1676 agiunta cifra 6; 1988 640; 1989 504 art. 33 lit. c; 1991 362 cifra II 51, 857 agiunta cifra 25, 2611; 1992 1860 art. 75 cifra 5, 1986 art. 36 al. 1; 1993 1410 art. 92 cifra 4, 1571, 2080 agiunta cifra 11; 1994 28; 1995 1469 art. 59, 1837, 3517 cifra I 2; 1996 2588 agiunta cifra 2; 1997 1187, 1190; 1998 1822 art. 15 cifra 3]

285 [AS 1980 679; 1991 857 agiunta cifra 26; 1992 2104 cifra II 1; 1997 1190 cifra II 1]

286 [AS 1952 561]

287 [AS 1962 1273; 1972 2699; 1977 2249; 1991 362 cifra II 52, 857 agiunta cifra 27; 1992 288 agiunta cifra 47, 2104]

288 [AS 1989 1904; 1992 288 agiunta cifra 50; 1995 1988]

289 [AS 1992 1986; 1997 1216]

290 [AS 1962 1144; 1977 2249 cifra I, 941; 1978 1407; 1991 857 agiunta cifra 29; 1992 288 agiunta cifra 52; 1993 325 cifra 13]

291 [AS 1974 2063; 1980 679 art. 12; 1983 488; 1991 857 agiunta cifra 30; 1992 2104 cifra II 2; 1997 1190 cifra II 3]

- l. il Conclus da latg dals 29 da settember 1953²⁹²;
- m. il Conclus dals 16 da december 1988²⁹³ davart l'economia da latg;
- n. l'Urden dal martgà da chaschiel dals 27 da zercladur 1969²⁹⁴;
- o. la Lescha federala dals 21 da december 1960²⁹⁵ davart ils pretschs da rauba protegids e la cassa da cumpensaziun dals pretschs dals ovs e dals products dad ovs.

Midada dal dretg vertent

...²⁹⁶

²⁹² [AS 1953 1109; 1957 571 cifra II al. 2; 1969 1052; 1971 1597; 1974 1857 agiunta cifra 29; 1979 1414; 1989 504 art. 33 lit. c; 1992 288 agiunta cifra 54; 1994 1648; 1995 2075]

²⁹³ [AS 1989 504; 1991 857 agiunta cifra 31; 1992 288 agiunta cifra 55; 1993 325 cifra I 14; 1994 1634 cifra I 4; 1995 2077]

²⁹⁴ [AS 1969 1046; 1991 857 agiunta cifra 32; 1993 901 agiunta cifra 28]

²⁹⁵ [AS 1961 263; 1987 2324; 1993 901 agiunta cifra 30; 1995 2097]

²⁹⁶ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS 1998 3033.